

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: filologia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku

Data przeprowadzenia wizytacji: 9-10.12.2019 r.

Warszawa, 2020 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	31
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	35
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	38
5. Załączniki:	39
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	39

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący prof. dr hab. Andrzej Łyda, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Maria Jodłowiec, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Urszula Paprocka-Piotrowska, ekspert PKA
3. Małgorzata Szeląg, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Małgorzata Piechowicz, sekretarz zespołu oceniającego
5. Iwona Gadomska, ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z m.in. autorami raportu samooceny, członkami zespołów zajmujących się zapewnianiem jakości kształcenia, pracownikami biura karier, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, realizację praktyk, pomocą osobom z niepełnosprawnościami, przedstawicielami Samorządu Studenckiego, kół naukowych, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	językoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 184 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	24 tyg. /720 h/24 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	angielski w biznesie, translatoryka, język angielski z językiem norweskim, język angielski z językiem hiszpańskim, amerykanistyka (od roku akademickiego 2019/2020)	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	157	175
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1514	1026
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	97,36	95,64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	140	140
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	69	69

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Podstawowym celem kształcenia na kierunku filologia, profil praktyczny, prowadzonym w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia, jest rozwijanie kompetencji językowych studentów, zwłaszcza w zakresie biznesowego języka angielskiego i umiejętności tłumaczeniowych, potrzebnych na rynku pracy. Filarem tego kształcenia jest praktyczna nauka języka angielskiego, a jego cele i treści zorientowane są głównie na specjalistyczne kompetencje językowe związane z posługiwaniem się językiem docelowym w kontekstach zawodowych. Program studiów obejmuje kursy przygotowawcze do egzaminów LCCI English for Business (egzaminów organizowanych pod auspicjami *London Chamber of Commerce and Industry*), poświadczających profesjonalne kwalifikacje językowe i uznawanych przez instytucje edukacyjne i pracodawców na całym świecie oraz kursy nastawione na praktyczne umiejętności biznesowe (np. warsztaty komunikacji i prezentacji, przygotowanie do rynku pracy). Wyznaczona w ten sposób koncepcja kształcenia wpisuje się w strategię Uczelni na lata 2017-2020, zawartą w dokumencie *Strategia rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku. Strategia 2020* i zatwierdzoną przez Zarząd WSB na mocy Uchwały z dn. 14 marca 2017 r. Tworzenie i systematyczna aktualizacja procesu kształcenia we współpracy z przedstawicielami lokalnego środowiska biznesowego, w tym partnerami z instytucji i firm, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy (są to m.in.: Teatr Szekspirowski w Gdańsku, Masterlease, Szkoła Językowa Prestige Lingua, Pearson, Biuro Tłumaczeń „33” i Biuro Tłumaczeń Skrivane) jest realizacją strategii nieustannego adaptowania się do zmieniających się warunków otoczenia, doskonalenia i poszerzania oferty edukacyjnej przez usprawnianie produktów edukacyjnych oraz otwarcia „na nowe” (*Strategia 2020*). Świadczy też o tym, że Uczelnia dba o dopasowywanie oferty edukacyjnej do wymogów regionalnego i globalnego rynku pracy, a wytyczona polityka edukacyjna i wdrażane działania są w pełni zgodne z polityką jakości Uczelni. Przyjęta koncepcja kształcenia mieści się w dyscyplinie językoznawstwo, do której kierunek jest przyporządkowany.

Oferowane na kierunku specjalności: angielski w biznesie, translatoryka, język angielski z językiem norweskim, język angielski z językiem hiszpańskim oraz (od roku 2019/20) amerykanistyka powstały w wyniku pogłębionej analizy wymagań regionalnego rynku pracy (m.in. na podstawie raportów sporządzonych przez Dział badań i analiz marketingowych Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia, raportu *Barometr zatrudnienia*, przedstawiającego trendy zatrudnienia w 6 regionach Polski) oraz potrzeb interesariuszy zewnętrznych, którzy uczestniczą w ocenie programu studiów i mają wpływ na jego kształt poprzez cykliczne konsultacje merytoryczne w ramach Rady Programowej kierunku. Translatoryka przygotowuje specjalistów w zakresie tłumaczeń specjalistycznych oraz ogólnych, którzy mogą znaleźć pracę w licznych firmach oferujących tego typu usługi, funkcjonujących nie tylko lokalnie, ale i w całym kraju. Specjalność język angielski w biznesie ukierunkowana jest na rozwój sprawności komunikacyjnych i interkulturowych, niezbędnych do pracy w środowisku międzynarodowym, a więc w korporacjach i firmach o takim charakterze. Z kolei wysokie kompetencje w dwóch językach obcych, uzyskane w ramach kształcenia na specjalnościach dwujęzycznych, zapewniają lepszą konkurencyjność przy staraniu się o pracę. W sytuacji ożywionej współpracy polsko-skandynawskiej (m.in. dzięki firmom ABAX, DNV GL, Schibsted Media) i polsko-hiszpańskiej (np. Seat Grupo Antolin, Mecalux SA) w rejonie, ukończenie specjalności język angielski z językiem norweskim i język angielski z językiem hiszpańskim daje dobre perspektywy zatrudnienia absolwentom kierunku. Otwarcie w bieżącym roku akademickim nowej specjalności, tj. amerykanistyki, jest następstwem analiz dotyczących działalności firm amerykańskich w Polsce i prognoz na przyszłość z tym związanych oraz wynikiem współpracy pomiędzy Uczelnią a korporacją State Street w zakresie rekrutacji kadry w obszarze usług finansowych, edukacyjnych itp. Należy zatem stwierdzić, że oferta dydaktyczna na

ocenianym kierunkowi jest bezpośrednią odpowiedzią na zapotrzebowanie lokalnego środowiska społeczno-gospodarczego, a w szczególności zawodowego rynku pracy i uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwych dla kierunku filologia (np. poprzez kształcenie w zakresie języka specjalistycznego, komunikacji interkulturowej itp.).

Koncepcja kształcenia nie obejmuje przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu nauczyciela i prowadzenia działalności edukacyjnej, o czym świadczy brak efektów uczenia się związanych z wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi niezbędnymi do wykonywania zawodu nauczyciela czy do prowadzenia kursów językowych (i brak odpowiednich bloków zajęć kształcenia pedagogicznego i psychologicznego).

W tworzeniu programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uczestniczą interesariusze wewnętrzni, zarówno studenci, jak i nauczyciele akademicy. Kompetencje i zainteresowania naukowo-badawcze nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku mają wpływ na włączanie do siatki programowej konkretnych kursów (miało to miejsce np. w przypadku takich zajęć, jak *intercultural communication*, czy *kultura biznesowa USA i Kanady*). Przy projektowaniu programu brane są też pod uwagę opinie studentów: ankiety oceny funkcjonowania Uczelni zawierają pytania dotyczące atrakcyjności programu studiów i jego dostosowania do rynku pracy.

Za przygotowywanie programu studiów i poddanie go odpowiednim konsultacjom w gronie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych odpowiedzialny jest menedżer kierunku, który zajmuje się też m.in. przygotowaniem i weryfikacją efektów uczenia się, przydziałem zajęć dydaktycznych oraz nadzorem nad realizacją procesu dydaktycznego. Jest to bardzo szeroki zakres obowiązków, stąd zespół oceniający rekomenduje ograniczenie i rozdzielenie tych zadań tak, by zapewnić lepszą jakość i skuteczność działań w każdej z tych sfer. Merytoryczną kontrolę nad programami kształcenia sprawuje Komisja ds. jakości kształcenia, która zatwierdza wszystkie zmiany programowe. Program poddawany jest modyfikacjom, a zawarte w nim przedmioty mają przygotować studentów do podjęcia pracy w firmach działających zarówno w regionie Trójmiasta, jak i w Polsce oraz za granicą. W kontekście tempa przemian rynkowych i dynamiki rozwoju gospodarczego, zespół oceniający rekomenduje częstsze, przynajmniej coroczne, spotkania Rady Programowej, która obecnie spotyka się raz na 2 lata.

Cele kształcenia na kierunku filologia, zorientowane głównie na rozwijanie umiejętności komunikacyjnych w języku docelowym, związanych przede wszystkim z działalnością biznesową i wykorzystaniem języka w różnych kontekstach zawodowych, w tym również na rynku usług tłumaczeniowych, co uwypuklono powyżej, mieszczą się w dyscyplinie językoznawstwo, do której kierunek jest przypisany.

Wykaz kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku filologia obejmuje 25 efektów w zakresie wiedzy, 21 efektów w odniesieniu do umiejętności i 13 efektów dotyczących kompetencji społecznych, czyli w sumie 59 efektów. Stosownie do przyporządkowania dokonanego przez Uczelnię, efekty te odnoszą się do dziedziny nauk humanistycznych i dyscypliny językoznawstwo i wykazują powiązanie z Polską Ramą Kwalifikacji na poziomie 6, ale nie są one spójne z przyjętą koncepcją kształcenia i praktycznym profilem studiów. Jak wynika z analizy przedstawionych protokołów spotkań Rady Programowej oraz rozmów z pracodawcami, którzy wzięli udział w spotkaniu z zespołem oceniającym, efekty uczenia się nie były dotąd poddawane ocenie tego gremium. Zespół oceniający zaleca włączenie tego aspektu założeń programowych do oceny przez Radę Programową.

Kierunkowe efekty uczenia się zostały określone w sposób zbyt ogólny i nie uwzględniają stanu praktyki w odpowiednich obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku i nie obejmują specyficznych umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych istotnych w działalności zawodowej związanej z kształceniem neofilologicznym, ukierunkowanym na funkcjonowanie absolwentów na nowoczesnym, międzynarodowym rynku pracy. Przykładowo, pierwsze dwa efekty odnoszące się do wiedzy zakładają, że po ukończeniu studiów pierwszego stopnia, absolwent „*definiuje i opisuje zagadnienia z zakresu dyscyplin naukowych dotyczących języka docelowego z naciskiem na zastosowanie praktyczne w sferze działalności edukacyjnej, medialnej i biznesowej*” (K1_W01) i „*charakteryzuje tematykę z zakresu wybranych dziedzin pozwalającą na dokonywanie tłumaczeń tekstów o danej tematyce*” (K1_W02). Nie można jednoznacznie stwierdzić, co oznaczają „*zagadnienia*

z zakresu dyscyplin naukowych dotyczących języka docelowego” (K1_W01), na czym ma polegać wskazane „charakteryzowanie” tematyki z zakresu wybranych dziedzin i na ile jest to element wiedzy absolwenta (charakteryzowanie kojarzy się bardziej z pewnymi umiejętnościami), a także o jakie dziedziny chodzi oraz jak ma się przejawiać „nacisk na zastosowanie praktyczne w sferze działalności edukacyjnej, medialnej i biznesowej” (K1_W02). W odniesieniu do niektórych efektów, trudno ustalić, czego konkretnie dotyczą: np. (K1_W15) „rozpoznaje frazeologię języka specjalistycznego w stopniu umożliwiającym dokonywanie tłumaczeń”: poza problemem, wynikającym z faktu, że rozpoznawanie łączy się z zakresem umiejętności a nie wiedzy, nie można jednoznacznie stwierdzić, co oznacza „rozpoznawanie frazeologii”. W wykazie z zakresu wiedzy znalazł się inny nierелеwantny efekt: „przywołuje aparat pojęciowy umożliwiający nauczanie języka w środowisku szkolnym, akademickim i korporacyjnym” (K1_W03), związany z przygotowaniem do pracy w zawodzie nauczyciela języka obcego, które nie jest częścią kształcenia na ocenianym kierunku – również w tym wypadku można mieć zastrzeżenia co do użytych sformułowań (co konkretnie oznacza tu „przywołuje”, przywołuje kiedy, w jakim kontekście?). Sposób sformułowania efektów sprawia więc problemy na poziomie interpretacji, wynikające głównie z nieprecyzyjności, ogólnikowości i ambiwalentności zawartych w nich treści (jak należy rozumieć, a co za tym idzie, jakie kryteria weryfikacji należy przyjąć np. w odniesieniu do efektu: „charakteryzuje człowieka jako twórcę kultury, pogłębiając w odniesieniu do kultury biznesowej” K1_W23?).

Podobne zastrzeżenia można wnieść w odniesieniu do efektów dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych, chociaż należy stwierdzić, że ich treść w większym stopniu odpowiada praktycznemu profilowi kształcenia. Pojawiają się w nich jednak umiejętności i kompetencje typowo ogólnoakademickie i wykraczające poza przewidziany programem zakres kształcenia (np. „tworzy wypowiedzi pisemne o charakterze akademickim w języku docelowym” K1_U07; „stosuje metody nauczania związane z dydaktyką języka docelowego oraz innych dyscyplin naukowych związanych z wybranym kierunkiem studiów” K1_U10; „wyjaśnia istnienie etycznego wymiaru badań naukowych i własnej pracy, w tym pracy tłumacza i nauczyciela” K1_K04). Ponadto należy sformułować je z uwzględnieniem perspektywy realnych możliwości absolwenta studiów pierwszego stopnia: czy naprawdę jest on w stanie np. przewidywać i prognozować „skutki konkretnych procesów i zjawisk gospodarczych”, co zakłada efekt K1_U20?

Poza poważnymi zastrzeżeniami merytorycznymi, dotyczącymi treści efektów nieodpowiadających praktycznemu profilowi kształcenia na ocenianym kierunku, nie można też pominąć usterek odnoszących się do ich formy. Sam sposób sformułowania większości efektów uczenia się zawartych w wykazie budzi istotne obiekcje i stanowi zasadniczą przeszkodę w ich weryfikacji, co zostało zasygnalizowane już powyżej. Chodzi głównie o formy typu: „rozpoznaje specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk humanistycznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej” (K1_W04); „wymienia podstawową terminologię z zakresu kulturoznawstwa oraz realiów życia codziennego krajów posługujących się językiem docelowym” (K1_W07); „opisuje kulturę krajów docelowego obszaru językowego” (K1_W08), „przywołuje podstawową terminologię w zakresie językoznawstwa oraz opisuje różne poziomy struktury języka” (K1_W12 – nb. symbol zapisany w wykazie bez podkreślnika) itd. Odbiegają one od sformułowań powszechnie używanych dla określenia wiedzy absolwenta, a ponadto wymagają dookreślenia w jakim celu, w jakim kontekście itd. wymienione czynności miałyby mieć miejsce.

Nieprawidłowości w określaniu efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla kształcenia filologicznego o profilu praktycznym i wadliwe sformułowanie większości efektów nie zapewnia ich rzetelnej weryfikacji. Nie spełniają też one roli informacyjnej, stanowiąc przeszkodę dla kandydatów, studentów i potencjalnych pracodawców, którzy chcą poznać zasięg wiedzy i wachlarz umiejętności oraz kompetencji absolwenta kierunku filologia. Nie sporządzono wykazu efektów specjalnościowych. Zespół oceniający rekomenduje sformułowanie specyficznych, odpowiednio uściślonych i jasno wyrażonych efektów uczenia się dla każdej specjalności.

Usterki na poziomie definiowania efektów kierunkowych nieuchronnie odbiły się negatywnie na efektach uczenia się, sformułowanych dla poszczególnych kursów i na adekwatnym, rzetelnym i wiarygodnym ich zapisie w treści sylabusów, szczególnie w zakresie wiedzy. Większość sylabusów powieliła sformułowania z efektów kierunkowych, w następstwie czego, efekty uczenia się odnoszące się do wiedzy studentów przypisane do poszczególnych przedmiotów określone są mało precyzyjnie i niejasno, co uniemożliwia ich rzetelną weryfikację. Nie odzwierciedlają one odpowiednio praktycznego i ukierunkowanego na działalność zawodową profilu kształcenia. Przykładowo – sylabus przedmiotu *społeczne i zawodowe odmiany j. angielskiego* wymienia następujące efekty z obszaru wiedzy studenta: „wymienia podstawową terminologię z zakresu kulturoznawstwa oraz realiów życia codziennego krajów posługujących się językiem docelowym (K1_W07), kategoryzuje terytorialno-społeczne i zawodowe odmiany języka docelowego oraz jego różne warianty (K1_W13), rozpoznaje i klasyfikuje cechy charakterystyczne rejestru formalnego i nieformalnego języka docelowego” (K1_W17). Zamiast efektów odnoszących się do wiedzy praktycznej i świadomości różnic dotyczących użycia różnych rejestrów, sylabus tych zajęć zawiera też następujący efekt uczenia się w zakresie wiedzy: „charakteryzuje geograficzną i kulturową specyfikę krajów docelowego obszaru językowego oraz ich rolę i znaczenie w świecie”. Zdarza się też nieprawidłowe powiązanie efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi. Na przykład, w sylabusie przedmiotu *język angielski w logistyce* efekt dotyczący wiedzy, zdefiniowany jako: „rozpoznaje podstawową terminologię logistyczną j. angielskiego” powiązany z efektem kierunkowym K1_W03, który brzmi: „przywołuje aparat pojęciowy umożliwiający nauczanie języka w środowisku szkolnym, akademickim i korporacyjnym”. Z kolei efekt określony jako „opisuje stylistyczne i strukturalne różnicowanie leksyki systemów logistycznych i j. angielskiego” przyporządkowano do efektu kierunkowego K1_W06: „przywołuje specjalistyczne słownictwo umożliwiające funkcjonowanie w obcojęzycznym środowisku biznesowym”, zaś efekt „wyjaśnia metaforyczny charakter żargonu używanego w branży logistycznej” ma być powiązany z efektem kierunkowym K1_W13 o brzmieniu: „kategoryzuje terytorialno-społeczne i zawodowe odmiany języka docelowego oraz jego różne warianty”. Sylabus zajęć *fonetyka angielska 1 i 2*, zawiera efekt: „Identyfikuje terminologię z zakresu fonetyki opisującą formy językowe w języku angielskim, zwracając uwagę na wymowę angielskich spółgłosek, samogłosek i dwudźwięków oraz na transkrypcję fonetyczną”. Połączenie umiejętności identyfikowania terminologii fonetycznej (nb. jako elementu wiedzy studenta) z (niejednoznacznie brzmiącym) zwracaniem uwagi na wymowę angielskich spółgłosek, samogłosek oraz dwudźwięków oraz transkrypcję fonetyczną, daje w rezultacie opis trudny do zrozumienia i efekt uczenia się niemożliwy do weryfikacji. Dodatkowo, pierwszy komponent tak określonego efektu przedmiotowego wykracza poza główny cel zajęć praktycznych, zdefiniowany w tym samym sylabusie jako: „zapoznanie studentów z zasobem fonologicznym języka angielskiego i nauczanie poprawnej wymowy angielskiej”. W ramach tych zajęć przewidziano też osiągnięcie następującego efektu w zakresie umiejętności: „sprawnie porozumiewa się współczesnym językiem angielskim w mowie i piśmie na poziomie C1”, zaś zasadniczy efekt w obszarze kompetencji społecznych określony dla tego przedmiotu to: „swobodnie operuje językiem angielskim w stopniu zbliżonym do rodzimego użytkownika tego języka” (de facto powielony w tym brzmieniu z wykazu kierunkowych kompetencji społecznych).

Nadmierne przywiązanie do efektów uczenia się o charakterze zdecydowanie ogólnoakademickim a nie praktycznym, można znaleźć w wielu sylabusach. Jaskrawy tego przykład to efekt w zakresie wiedzy określony dla wychowania fizycznego: „student omawia wybrane zagadnienia dotyczące wpływu ćwiczeń na organizm człowieka, sposobów podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej”. W sylabusie przedmiotu z puli praktycznej nauki języka angielskiego: *lektorat prasy anglojęzycznej 1* (którego sama nazwa budzi pewne zastrzeżenia, wskazane poniżej) wymieniono jeden główny efekt: „Rozpoznaje, analizuje i interpretuje zagadnienia związane z realiami i kulturą krajów anglojęzycznych poprzez kontakt z prasą brytyjską i amerykańską”. Wiedza realizacyjna powinna wchodzić w zakres przedmiotów praktycznych jako aspekt dodatkowy a nie podstawowy. Podobne zastrzeżenia dotyczą efektu przedmiotowego: „Opisuje role i zachowania organizacyjne z uwzględnieniem relacji interpersonalnych, procesów grupowych, sposobów przeciwdziałania stresowi” w sylabusie zajęć *warsztaty komunikacji i prezentacji*. Z kolei w sylabusie przedmiotu *język angielski w finansach*, podano

dwa języki wykładowe: angielski i polski, co pozostaje w sprzeczności z opisanymi celami i efektami, które dotyczą wyłącznie języka docelowego i nie zawierają komponentu tłumaczeniowego, a zalecana literatura przedmiotu jest wyłącznie anglojęzyczna.

Należy ponadto wskazać, iż kierunkowe efekty uczenia się nie precyzują poziomu znajomości drugiego języka obcego wskazując jedynie na jego znajomość „w stopniu umożliwiającym efektywne porozumiewanie się w życiu codziennym”. Podobnie jak dla innych kierunków prowadzonych na studiach pierwszego stopnia, poziom ten powinien być określony dla jako B2 (przy założeniu, iż język docelowy studiów jest przedmiotem kształcenia na danym kierunku). Trzeba też nadmienić, iż zarówno w raporcie samooceny, jak i sylabusie przedmiotu *leksyka hiszpańska*, niepoprawnie określono docelowy poziom biegłości w drugim języku obcym (innym od angielskiego) jako B1 („*doprowadzenie studentów do poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego*”). Sylabusy języka rosyjskiego i hiszpańskiego jako drugiego języka obcego określają poprawnie końcowy poziom jako B2. Zespół oceniający rekomenduje wprowadzenie odpowiedniej zmiany w sylabusie zajęć *leksyka hiszpańska*.

Dla porządku należy odnotować, iż nie wszystkie sylabusy powtarzają niedookreślone efekty kierunkowe. Takim wyjątkiem jest np. sylabus przedmiotu *negotiations*. Dwa efekty odnoszące się do wiedzy zawarte w tym sylabusie: „*Knows and understands the relations between business institutions and structures and their elements; Knows and understands the processes of change in the chosen business structures and institutions as well as their elements paying special attention to the consequences of those changes in the business environment*”, powiązano z efektami o kodach FIL_W022 i FIL_W022, niewystępujących w obecnie obowiązującym wykazie efektów kierunkowych. Podobny problem dotyczy przyporządkowania efektów dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych w tym sylabusie, choć należy podkreślić, że wymienione tu efekty, aczkolwiek niespójne z przyjętymi efektami kierunkowymi, zostały sformułowane prawidłowo.

Wszystkie wymienione powyżej zastrzeżenia dotyczące efektów uczenia się, a w szczególności, z jednej strony, duży stopień uogólnienia efektów kierunkowych i ich nieprecyzyjność, a z drugiej, powielenie tych usterek na poziomie określania efektów przedmiotowych w większości sylabusów, uniemożliwia prawidłową weryfikację efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 – kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia, prowadzonym w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia o profilu praktycznym są zgodne z misją i strategią Uczelni, a także mieszczą się w dyscyplinie językoznawstwo, do której kierunek został przyporządkowany. Program studiów powstał w wyniku wnikliwej analizy potrzeb zawodowego rynku pracy i jest owocem bliskiej współpracy pomiędzy Uczelnią a lokalnym środowiskiem gospodarczo-społecznym, łącząc potrzeby interesariuszy zewnętrznych i zainteresowania badawcze nauczycieli akademickich z preferencjami studentów. Program uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są spójne z koncepcją i celami kształcenia o charakterze praktycznym, ponieważ nie uwzględniają praktycznego charakteru wiedzy i specyficznych umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych istotnych w działalności zawodowej absolwentów filologii. Efekty określone są w sposób ogólnikowy, niejasny i mało precyzyjny, co utrudnia ich zrozumienie oraz uniemożliwia ich weryfikację. Kierunkowe efekty uczenia się nie precyzują poziomu znajomości drugiego języka obcego jako B2. Następstwem nieprawidłowo sformułowanych efektów kierunkowych i braku wykazu uszczegółowionych efektów specjalistycznych są usterki w zakresie wyodrębniania i przyporządkowania efektów uczenia się w sylabusach przedmiotowych, co uniemożliwia weryfikację efektów przypisanych do konkretnych przedmiotów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Należy dokonać modyfikacji efektów uczenia się tak, by odzwierciedlały w sposób trafny i realistyczny specyfikę profilu praktycznego w ramach kierunku filologia, uwypuklając praktyczny charakter kształcenia na poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
2. Należy uszczegółowić opis efektów w odniesieniu do tych trzech kategorii, określając w sposób jasny i zrozumiały zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przydatnych dla absolwenta na rynku pracy, uprościć i ujednolicić sformułowania użyte w definiowaniu poszczególnych efektów kierunkowych, by mogły one stanowić podstawę dla rzetelnego i przejrzystego systemu weryfikacji efektów uczenia się.
3. Z wykazu efektów należy usunąć te wykraczające poza zakres programu o profilu praktycznym dla kierunku filologia.
4. Należy określić poziom znajomości drugiego języka obcego, niebędącego podstawowym przedmiotem studiów, jako B2 ESOKJ.
5. Należy zadbać o właściwe zdefiniowanie i uszczegółowienie efektów przypisanych do poszczególnych zajęć i ich powiązanie z efektami kierunkowymi i specjalnościowymi.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści objęte programem studiów dotyczą w przeważającej mierze rozwijania umiejętności językowych, w połączeniu z wiedzą w zakresie językoznawstwa, co jest zgodne z przyjętą koncepcją kształcenia. Analiza sylabusów wskazuje, że (przynajmniej w prawidłowo wypełnionych formularzach) treści te odzwierciedlają aktualny stan wiedzy w obrębie językoznawstwa, w tym głównie w sferze językoznawstwa stosowanego w odniesieniu do kształcenia językowego dla potrzeb zawodowych, uwzględniają zatem wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Treści kształcenia w ramach przedmiotów z praktycznej nauki języka angielskiego w trzyletnim programie studiów zapewniają osiągnięcie docelowej biegłości w tym języku na poziomie C1, a w odniesieniu do drugiego języka obcego osiągnięcie poziomu B2 ESOKJ.

Należy stwierdzić, że zawarte w sylabusach treści programowe nawiązują bezpośrednio do kierunkowych efektów uczenia się, wskazując na zgodność z nimi, niezależnie od poważnych mankamentów merytorycznych i formalnych w sformułowaniu samych efektów, uwypuklonych w ocenie kryterium 1 niniejszego raportu.

Treści programowe w zakresie kompetencji językowych dotyczących poszczególnych poziomów języka (fonetyka, leksyka, gramatyka) i sprawności językowych (czytanie, pisanie, mówienie i słuchanie) są kompleksowe i specyficzne dla przedmiotów wchodzących w skład programu studiów. Jednak nie wszystkie zawarte w programie przedmioty, zwłaszcza te wchodzące w zakres kształcenia kierunkowego, są dopasowane do specyfiki kształcenia o profilu praktycznym. Przykładowo, program studiów zawiera przedmioty *język pisany akademicki 1 i 2*. Na studiach o profilu praktycznym rozwijanie sprawności pisania w języku obcym powinno skupiać się głównie na umiejętnościach istotnych przy tworzeniu tekstów użytkowych. Kurs pisania może obejmować treści dotyczące pisania tekstów akademickich (które powinny wchodzić też w zakres umiejętności rozwijanych na seminarium

dypłomowym), ale w ograniczonym zakresie, np. by uwypuklić różnice pomiędzy tego typu tekstami a pisanem w kontekstach biznesowych.

Analiza sylabusów poszczególnych przedmiotów ujawnia istotne usterki w zakresie łączenia treści programowych na profilu praktycznym z efektami uczenia się, a przede wszystkim zbyt małe ukierunkowanie treści na rozwijanie konkretnej wiedzy i specyficznych umiejętności oraz kompetencji społecznych przygotowujących do działalności zawodowej.

Wątpliwości budzi umieszczenie w programie studiów przedmiotu kierunkowego: *metodyka nauczania języka angielskiego w biznesie*. Oceniany kierunek nie obejmuje specjalności nauczycielskiej, a przyjęta koncepcja kształcenia nie obejmuje przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela i prowadzenia działalności edukacyjnej (np. prowadzenia kursów językowych), zatem trudno znaleźć rację bytu dla przedmiotu właściwego dla tego typu specjalności. Jeśli zamiarem twórców programu było włączenie do kształcenia umiejętności pozwalających na pełnienie funkcji trenera języka biznesu, który będzie potrafił zorganizować warsztaty nt. słownictwa specjalistycznego w określonym zakresie czy prezentację nt. różnic interkulturowych istotnych w kontaktach z zagranicznymi kontrahentami w danym przedsiębiorstwie, to można włączyć do siatki programowej przedmiot zawierających takie treści programowe, ale o bardziej adekwatnej nazwie.

Na uwagę zasługuje fakt, że poza metodami aktywizującymi studentów na zajęciach, w programie studiów zamieszczono zajęcia: *metody efektywnego uczenia się i pisania prac projektowych*, prezentujące metody skutecznego zapamiętywania materiału, robienia notatek, techniki skutecznego czytania itp., bezpośrednio rozwijające autonomię studentów i stymulujące ich do pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Czas trwania studiów jest właściwy i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć jest poprawnie oszacowany i stwarza warunki do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku o profilu praktycznym i na realizację treści kształcenia w wyznaczonym czasie. W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, studenci na studiach stacjonarnych uzyskują 97 pkt. ECTS, zaś na niestacjonarnych 95 pkt. ECTS, co oznacza, że warunek, by co najmniej połowa programu kształcenia była realizowana w tej postaci jest spełniony. Odpowiednią liczbę punktów ECTS przypisano również zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne. Zajęcia o charakterze praktycznym dotyczą głównie przygotowania w zakresie kompetencji językowych, w tym kursów przygotowujących do zewnętrznych egzaminów z języka biznesowego LCCI English for Business, których wyniki uznawane są przez instytucje edukacyjne i pracodawców na całym świecie. Zajęcia praktyczne prowadzone są w warunkach właściwych dla zawodów, do których przygotowujący się studenci, w sposób umożliwiający wykonywanie (lub symulowanie) czynności zawodowych.

Jeśli chodzi o wymóg uzyskania przez studenta na studiach z dziedziny nauk humanistycznych co najmniej 5 pkt. ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych, to został on spełniony tylko w odniesieniu do specjalizacji *angielski w biznesie*, gdzie przedmiot *basic economics and management* (blok specjalnościowy) z punktacją 4 ECTS łącznie z 2 pkt. ECTS przypisanymi do przedmiotu *psychologia* (blok kierunkowy) daje w sumie 6 pkt. ECTS. Zajęcia kierunkowe *intercultural communication* (3 pkt. ECTS) oraz *warsztaty komunikacji i prezentacji* (2 pkt. ECTS), wykazane w tabeli programu jako przedmioty z zakresu nauk społecznych, nie spełniają tego warunku (podobnie jak przedmioty *negotiations i kultura biznesowa USA i Kanady* w programie specjalności *angielski w biznesie*), zatem punkty ECTS z tych zajęć nie mogą być uznane za uzyskane z zajęć z dziedziny nauk społecznych.

W programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wyodrębniono blok przedmiotów kierunkowych (realizowanych od pierwszego do szóstego semestru) oraz specjalnościowych (które rozpoczynają się w semestrze trzecim). Przedmioty kierunkowe to głównie zajęcia z praktycznej nauki języka obcego (stanowiące ponad 1/3 wszystkich przedmiotów kierunkowych w siatce godzinowej). Pozostałe przedmioty kierunkowe, to przede wszystkim przedmioty językoznawcze (jak *gramatyka opisowa*), przedmioty nastawione na wiedzę i rozwój w zakresie kompetencji miękkich (np. *warsztaty*

komunikacji i prezentacji, psychologia), kursy wspierające umiejętności potrzebne w studiowaniu (np. *wprowadzenie do studiów, metody efektywnego uczenia się i pisanie prac projektowych*) i w wejściu na rynek pracy (*przygotowanie studenta do rynku pracy*). Program obejmuje również kurs drugiego języka obcego, trwający 4 semestry.

Sekwencja przedmiotów w planie studiów nie budzi zastrzeżeń.

Niezasadne jest użycie słowa „lektorat” w nazwie przedmiotu *lektorat prasy anglojęzycznej*, bowiem zgodnie ze słownikową definicją, lektorat to kurs języka obcego i nie ma uzasadnienia dla wykorzystania go w tym przypadku (sam przedmiot jest jednak pożądanym w programie studiów anglistycznych). Podobnie, w tabeli harmonogramu zajęcia: *konwersacje – język angielski* z bloku praktycznej nauki języka, określono mianem „lektorat” (dokładnie tak, jak zajęcia z dodatkowego, drugiego języka obcego). Należy ponadto zwrócić uwagę, że mimo, iż program dla specjalności tłumaczeniowej przewiduje kurs tłumaczenie ustne (konsekutywne i symultaniczne) 1 oraz 2, to nie ma w nim tłumaczenia pisemnego, co stanowi pominięcie istotnych treści i w opinii zespołu oceniającego wymaga korekty.

Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć w wymiarze przewyższającym 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Zajęcia na studiach na kierunku filologia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym są realizowane w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów i seminariów, a proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach są właściwe. Zdecydowana większość zajęć (ok. 80%) ma charakter aktywizujący.

Liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w obecnej siatce programowej na studiach w trybie stacjonarnym wynosi 20 godz. i tyle samo na studiach w trybie niestacjonarnym – metody te stosowane są pomocniczo (w połączeniu z tradycyjnymi) i ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Metody kształcenia wykorzystywane podczas zajęć przewidzianych programem studiów są zróżnicowane i dopasowane do profilu praktycznego. Wykłady mają często postać wykładów problemowych i wzbogacane są często prezentacjami multimedialnymi. Na zajęciach konwersatoryjnych dominuje dyskusja, a w sylabusach zajęć z *praktycznej nauki języka angielskiego* wymieniane są też często gry dydaktyczne, zadania komunikacyjne, odgrywanie scenek i symulacje. Repertuar technik stosowanych podczas ćwiczeń obejmuje także dramę, grę pomysłową, burzę mózgów, studium przypadku. Ćwiczenia z fonetyki (dla całego kierunku) oraz zajęcia tłumaczeniowe (*tłumaczenia ustne 1 i 2 oraz tłumaczenia specjalistyczne, dla specjalności tłumaczeniowej*) są zajęciami odbywającymi się w laboratorium językowym najnowszej generacji (z kabinami do tłumaczeń ustnych). Proces kształcenia tłumaczy wzbogacony jest też dzięki programowi TRADOS, co pozwala na stwierdzenie, że stosowane metody i nowoczesne narzędzia zapewniają przygotowanie studentów do działalności zawodowej na rynku pracy.

Wachlarz stosowanych w procesie kształcenia metod dydaktycznych jest zróżnicowany i odpowiada najnowszym osiągnięciom dydaktyki akademickiej, są one właściwie dopasowane do specyfiki zajęć i stwarzają odpowiednie warunki do osiągnięcia przez studentów odpowiednich efektów uczenia się, zaś dobór środków i narzędzi dydaktycznych mających wspomóc studentów w osiąganiu efektów uczenia się jest odpowiedni. Stosowane metody pozwalają studentom na zdobycie umiejętności praktycznych, głównie w zakresie praktycznego zastosowania języka docelowego.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w ramach drugiego języka obcego, ale w efektach kierunkowych ten aspekt został pominięty.

Studenci mają możliwość ubiegania się o realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Niejako automatycznie możliwość taka otwiera się dla studentów z niepełnosprawnością – w momencie, gdy złożą wnioski o stypendium dla osób z niepełnosprawnością, są pytani, czy chcą wnioskować o indywidualną organizację procesu kształcenia. Mogą oni ubiegać się o indywidualną realizację całego programu, albo też w przypadku pewnych niepełnosprawności, istnieje możliwość dostosowania

sposobu realizacji i oceny, czyli potwierdzania efektów uczenia się w ramach wybranych przedmiotów, do indywidualnych możliwości i potrzeb danej osoby.

Pomimo wskazanych wcześniej wad w definiowaniu kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się, w odniesieniu do praktyk zawodowych sformułowane odrębnie efekty uczenia się właściwe określają cel kształcenia np. w zakresie: wiedzy „ma podstawową wiedzę na temat zachowań w organizacji”, umiejętności „sprawnie używa języka docelowego w komunikacji w środowisku kulturowym, społecznym, biznesowym z wykorzystaniem baz danych i internetu” w zakresie kompetencji społecznych „pracując w grupie, przyjmuje zróżnicowane role w zależności od potrzeb projektu, prezentuje szeroki zakres zdolności organizacyjnych”.

Sposób realizacji praktyk zawodowych oraz metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zostały określone w regulaminie, zatwierdzonym Uchwałą nr 35/2019 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku z dnia 27 września 2019 oraz sylabusie przedmiotu *praktyka zawodowa*. Praktyki planowane i realizowane są od III do VI semestru. Wymiar praktyk zawodowych, przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów są prawidłowe. Dobór miejsc ich odbywania, w instytucjach, których działalność odpowiada treściom kształcenia realizowanym na ocenianym kierunku, zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia posiada spis sprawdzonych instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki (lista 233 instytucji). Z instytucjami, które organizują praktyki podpisano formalne umowy o współpracy. Należą do nich między innymi: szkoła języków orientalnych Matsuri, Hotel IBB, Hotel Number One, Hotel Radisson Blu, Ensono międzynarodowa firma z branży IT, State Street amerykańska firma finansowa z siedzibą w Bostonie, Lufthansa niemiecki przewoźnik lotniczy, redakcja czasopisma „Oceanological and Hydrobiological Studies” na Wydziale Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego, Masterlease SA branża motoryzacyjna, British International School PL Sp. z o.o., Gdańsk Prestige Lingua, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Wydminach, Zespół Szkół w Skorzewie, Niepubliczne Przedszkole Skrzacik.

Weryfikacja efektów uczenia się zakładanych dla praktyk opisana jest w dokumentach: „Regulamin praktyk Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku i Gdyni” i sylabus „Praktyka zawodowa”. Przyjęcie dokumentacji praktyk i ocena wystawiane są przez opiekuna praktyk zawodowych ze strony uczelni na podstawie: zaświadczenia po ukończonej praktyce, karty czasu pracy praktykanta oraz osiągniętych przez studenta efektów uczenia w czasie praktyki. Zaliczenia praktyki w pełnym wymiarze dokonuje Dziekan, który może również zaliczyć praktykę na podstawie udokumentowania zatrudnienia lub realizacji praktyki w macierzystej lub innej uczelni (zgodnie z regulaminem). Zaświadczenie o zrealizowanej praktyce zawiera – dane studenta, dane instytucji, w której realizował praktykę, czas trwania z wymiarem godzin, opis wykonywanych czynności oraz pieczęć i podpis osoby upoważnionej do potwierdzenia praktyki. Karta czasu pracy praktykanta jest dokumentem zawierającym opis czynności wykonywanych w każdym dniu, potwierdzonym podpisem opiekuna ze strony pracodawcy. Uwagi i oceny organizatorów praktyk są analizowane przez opiekuna ze strony uczelni. Jednak ze względu na wysoki stopień ogólności, ograniczający się przede wszystkim do postaw studenta, nie wnosi informacji o podwyższeniu bądź utrwaleniu kompetencji zawodowych. Zawarty w regulaminie praktyk wartościowy pomysł mierzenia efektów uczenia się przed i po praktyce nie znajduje potwierdzenia w przedstawionej dokumentacji. Rekomenduje się zatem takie uszczegółowienie programu praktyki, żeby sprawdzić stopień opanowania wskazanych treści/umiejętności oraz dostosować do specyfiki firmy, w której realizowana jest praktyka. Z przeprowadzonej analizy dokumentacji praktyk wynika brak troski o rzetelność (ogólnikowość zapisów, brak kilku podpisów), wobec czego rekomenduje się wdrożenie działań doskonalących w tym zakresie.

Podsumowując, weryfikacja praktyk zawodowych potwierdzona jest w Karcie czasu pracy praktykanta, ewaluacji przeprowadzonej wśród studentów za pomocą ankiet oraz okazjonalnych hospitacji praktyk przez opiekuna (np. Karta hospitacji praktyk zawodowych z dnia 04.08.2017 Prestige Lingua, z dnia 06.08.2018 Matsuri - szkoła języków orientalnych, jednak częściej rozmów telefonicznych, notatka z dnia 08.10.2019 z dyrektor szkoły języków obcych Prestige Lingua oraz szkoły języków orientalnych

Matsuri, a także w dniu 19.11.2019 w szkole języków orientalnych Matsuri). Ocena osiągnięć efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Kompetencje oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Rekomenduje się jednak bardziej systemowe podejście uwzględniające troskę o rzetelnie prowadzoną dokumentację oraz monitorowanie przebiegu praktyk. Studenci mogą kontaktować się z opiekunem drogą elektroniczną lub umawiać się na indywidualne rozmowy. Ze względu na różne, często odległe miejsca praktyk nie ma możliwości każdorazowego, bezpośredniego sprawdzenia instytucji, w której realizowane są praktyki. To problem pojawiający się w skali kraju, dlatego ważne jest zdiagnozowanie sytuacji przez uczelnię i podjęcie działań w celu podniesienia jakości praktyk. Z rozmów przeprowadzonych z opiekunem praktyk oraz opiekunem biura karier (które organizuje praktyki) wynika, że sytuacja ta stale ulega poprawie.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc realizacji praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Wybór miejsca praktyki z listy opracowanej przez uczelnię gwarantuje prawidłową realizację praktyki, ale miejsca wybierane samodzielnie przez studentów nie są sprawdzane.

Nadzór nad właściwą organizacją i realizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk studenckich, powołany przez Dziekana, posiada ogólny zakres obowiązków, do których należą: współpraca z instytucjami, przygotowanie studentów do praktyk/staży (zapoznanie z regulaminem praktyk, obowiązującą dokumentacją, warunkami zaliczenia praktyki oraz nadzór nad przebiegiem praktyk (hospitacje, rozmowy telefoniczne z pracodawcami). Opiekun proponuje ponadto miejsca praktyk z listy opracowanej przez Uczelnię lub akceptuje miejsce wybrane przez studenta. Jedynym kryterium brany pod uwagę przy wyborze miejsca praktyki jest adekwatność do wybranego przez studenta kierunku, wobec czego rekomenduje się uszczegółowienie kryteriów wyboru instytucji, w których studenci odbywają praktyki. Brak korelacji współpracy i odpowiedzialności opiekuna ze strony uczelni z opiekunem praktyk w miejscu ich realizacji nie zapewnia właściwej oceny stopnia efektywności praktyk. Rekomenduje się zatem, aby po zrealizowaniu praktyk przez studentów opiekun praktyk powinien bowiem opracować sprawozdanie, wyciągnąć wnioski do uwzględnienia w kolejnej edycji praktyk, a także zachęcić pracodawców do bardziej szczegółowych opinii o przebiegu praktyk studenckich. Działania te stanowiłyby element rekomendowanej przez zespół oceniający systematycznej oceny, której wyniki mogłyby być wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja procesu kształcenia budzi zastrzeżenia w odniesieniu do przerw przewidzianych w harmonogramie na studiach niestacjonarnych. W odróżnieniu od rozkładu zajęć na studiach stacjonarnych, gdzie według przedstawionego harmonogramu przerwy pomiędzy zajęciami są 15-minutowe, na studiach niestacjonarnych są one 5-minutowe, a w rozkładzie dziennym nie przewidziano przerwy obiadowej. Zajęcia rozpoczynają się o godz. 8:00 i kończą o 21:10 i choć ze względu na przynależność do różnych specjalizacji poszczególni studenci nie odbywają zajęć w sali lekcyjnej od 8:00 do 21:10, to jednak tak krótkie przerwy, również biorąc pod uwagę osoby prowadzące zajęcia, nie są zgodne z zasadami higieny pracy i nauki. Na Uczelni obowiązuje sesja ciągła, nie ma więc zazwyczaj problemu spiętrzenia i nadmiernego nagromadzenia kolokwii zaliczeniowych i egzaminów w stosunkowo krótkim czasie. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 – kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści kształcenia zawarte w programie studiów są kompleksowe i uwzględniają wiedzę oraz jej zastosowania w zakresie dyscypliny językoznawstwo, do której kierunek jest przyporządkowany. W zbyt małym stopniu odzwierciedlają jednak praktyczną wiedzę i specyficzne umiejętności oraz konkretne kompetencje społeczne potrzebne w działalności zawodowej właściwej dla filologów. W odniesieniu do wielu przedmiotów, zawarte w sylabusach treści kształcenia w niewystarczającym

stopniu oddają lub ewidentnie wykraczają poza jego praktyczny charakter. W opisach wielu przedmiotów nie uwzględniono treści nastawionych na rozwijanie konkretnej wiedzy i specyficznych umiejętności oraz kompetencji społecznych przygotowujących do działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Wymienione w niektórych sylabusach treści kształcenia, nie korespondują z przypisanymi do przedmiotu efektami uczenia się: efekty te albo są niewłaściwie dobrane do przedmiotu, albo nie zostały adekwatnie uszczegółowione. Generalnie, plan studiów zawiera właściwe grupy przedmiotów w odpowiedniej sekwencji, z adekwatnie oszacowanym nakładem pracy, właściwie odzwierciedlonym w liczbie punktów ECTS. Stosowane metody kształcenia są różnorodne i właściwe dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych do realizacji efektów uczenia się. Studenci są stymulowani do samodzielności i autonomiczności w procesie uczenia się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach, ale harmonogramy na studiach niestacjonarnych, przewidujące rozkład zajęć w godzinach od 8:00 do 21:10 z zaledwie 5-minutowymi przerwami i bez dłuższej przerwy na obiad lub wypoczynek w ciągu całego dnia, nie są zgodne z zasadami higieny pracy i nauki.

Praktyki zawodowe studentów są realizowane i dokumentowane zgodnie z przyjętymi procedurami. Dobór miejsc praktyk, ich wymiar i termin realizacji jest właściwy. Uczelnia dba o zapewnienie szerokiego wyboru miejsc praktyk przez studentów, a także ich monitorowanie. Należy jednak uszczegółowić treści programowe praktyk, tak aby umożliwiały określenie stopnia ich realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Należy dokonać korekty treści programowych zawartych w sylabusach poszczególnych zajęć pod kątem ich spójności z praktycznym profilem studiów.
2. Należy dopracować sylabusy przedmiotowe pod względem formy i zawartości, usuwając z opisów błędy i nieścisłości tak, by zawarte w nich treści kształcenia odzwierciedlały właściwie efekty uczenia się, jasno i jednoznacznie zdefiniowane dla poszczególnych zajęć bądź grup zajęć.
3. Należy usunąć z wykazu przedmiotów niestandardowo używany termin „lektorat”.
4. Należy dostosować właściwie nazwę i treść przedmiotu *metodyka nauczania języka angielskiego w biznesie* do rzeczywistego charakteru tych zajęć i ich celu.
5. Należy wprowadzić dłuższe przerwy w rozkładzie zajęć na studiach niestacjonarnych, by zapewnić studentom i prowadzącym zajęcia nauczycielom akademickim odpowiednie warunki higieny pracy i nauki.
6. Zapewnienie w programie studiów minimum 5 ECTS w dziedzinie nauk społecznych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja odbywa się zgodnie z coroczną Uchwałą Senatu Uczelni. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, jednak nieselektywne: poza wymaganiami ustawowymi, określającymi ogólne warunki podjęcia studiów wyższych pierwszego stopnia, nie ma żadnych wymagań wobec kandydatów, którzy wybierają studia w trybie stacjonarnym bądź niestacjonarnym na kierunku filologia. Kandydaci zobowiązani są do złożenia wymaganych dokumentów (dla osób pragnących rozpocząć studia w roku akademickim 2019/2020, określone są one w §3 Zasad rekrutacji stanowiących załącznik do Uchwały 31/218 Senatu WSB z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zmian w zasadach rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2019/2020)

i uiszczenia opłaty wpisowej. W ramach określania zasad rekrutacji, na każdym kierunku studiów ustalane są limity przyjęć, osobno dla trybu stacjonarnego i niestacjonarnego, a kandydaci przyjmowani są według kolejności zgłoszeń. Po wypełnieniu ustalonych limitów, jeśli taki fakt ma miejsce, ustala się listę rezerwową.

Chociaż w pozyskanych w toku wizytacji informacjach, w tym w raporcie samooceny wskazano, że od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na kierunek filologia oczekuje się biegłości w języku angielskim co najmniej na poziomie B1, taka informacja nie widnieje w żadnych dokumentach i nie jest podana na stronie internetowej Uczelni, zatem jest to oczekiwanie teoretyczne. Oznacza to w praktyce, że na kierunek może zrekrutować się osoba, która nie zdawała matury nawet na poziomie podstawowym z języka angielskiego i której poziom biegłości w tym języku jest niższy niż B1. Będzie to skutkowało tym, że dana osoba nie będzie w stanie z pożytkiem uczestniczyć w zajęciach na I roku, a w konsekwencji osiągnąć zakładanych efektów uczenia się. Brak jakichkolwiek kryteriów formalnych dotyczących wstępnego poziomu opanowania języka angielskiego i przyjmowanie na studia filologiczne osób do nich nieprzygotowanych, ma poważne konsekwencje. Program studiów bazuje bowiem na tym, że rozpoczynający studia legitymują się poziomem B1, a niespełnienie tego warunku, podważa możliwość osiągnięcia przez wszystkich studentów poziomu biegłości C1 w języku docelowym, stanowiącego jeden z kluczowych efektów uczenia się na kierunku. Nie jest bowiem możliwe, by – bez intensywnego kursu języka angielskiego, zaprojektowanego specjalnie dla osób z bardzo niskim poziomem językowym – takim osobom (poza wyjątkowo uzdolnionymi jednostkami) udało się to osiągnąć tzn. aby w ciągu trzech lat studiów przejść od poziomu niższego niż B1 (czyli poziomu początkującego lub podstawowego) do wymaganego docelowego poziomu biegłości C1. Potwierdzeniem dla takich prognoz jest fakt, że obecnie na I roku studiów filologicznych, jak wynika z pozyskanych w toku wizytacji informacji, istnieje duże zróżnicowanie poziomów, stąd zaistniał problem odpowiedniego wspomagania studentów, którzy prezentują niższy poziom kompetencji językowych. Jak dotąd w programie studiów nie przewidziano jednak rozwiązania systemowego, wspierającego studentów z niewystarczającym poziomem języka angielskiego „na wejściu”, np. przez wprowadzenie intensywnego kursu wyrównawczego.

W istniejącej procedurze rekrutacyjnej nie stwierdza się elementów dyskryminacji lub nierówności wobec kandydatów.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni zawarto w dokumencie „Procedura uznawania efektów kształcenia przez studentów przenoszących się z innych uczelni”. Określono tu krótko i w bardzo ogólny sposób zasady kontynuacji nauki rozpoczętej na innej uczelni, warunki związane z przyjęciem na kierunek pokrewny oraz reguły przyjęcia na kierunek mieszczący się w dziedzinie i na kierunek niespokrewniony, niemieszczący się w dziedzinie. Jednak zasady te polegają głównie na zaliczaniu poszczególnych przedmiotów przewidzianych programem studiów i wyznaczaniu oraz wyrównywaniu różnic programowych, zupełnie pomijając efekty uczenia się. Należy zatem stwierdzić, że procedura ta nie stwarza możliwości identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności i nie pozwala na porównywanie i uznawanie efektów uczenia się uzyskanych na innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej. W Regulaminie studiów wyższych WSB w Gdańsku §6 pkt 11 brzmi: „Organizacja i przebieg studiów uwzględniają przenoszenie i uznawanie wyników osiągniętych przez studenta w jednostce organizacyjnej Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku lub w innej uczelni, w tym zagranicznej, zgodnie z zasadami określonymi w § 10”, ale §10 określa tylko, iż „Student skierowany na studia w innej uczelni krajowej lub zagranicznej, który zrealizował zaakceptowany przez Dziekana program kształcenia oraz uzyskał liczbę punktów ustaloną dla danego semestru, uzyskuje rejestrację na wyższy semestr”, a zatem i tu brak jakiegokolwiek odniesienia do efektów uczenia się. Należy zatem stwierdzić, iż warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej nie zapewniają możliwości identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Wobec powyższego rekomenduje się wprowadzenie odpowiednich procedur umożliwiających

potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni w oparciu o identyfikację efektów uczenia się i ocenę ekwiwalencji tych efektów z efektami uczenia określonymi w programie studiów.

Tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określono w dokumencie „Procedury uznawania efektów kształcenia uzyskanych w systemie nieformalnym i pozaformalnym”. Zgodnie z listą działań organizacyjnych przygotowujących do wdrożenia takich procedur, wyszczególnioną w dokumencie, Dziekan corocznie do dnia 30 czerwca zatwierdza dla danego kierunku studiów listę przedmiotów podlegających procesowi uznawalności. Następnie menedżer kierunku, po konsultacji z Zespołem dydaktycznym, ustala wykaz dokumentów, jakie mogą potwierdzać efekty uczenia się danego przedmiotu. Na wniosek menedżera kierunku Dziekan zatwierdza skład Komisji Uznawania Efektów Kształcenia. Uczelnia ogłasza na swojej stronie internetowej, jakie kierunki i jakie przedmioty podlegają procesowi uznawania efektów kształcenia, jakie są terminy składania wniosków oraz jakie dokumenty należy w tym celu złożyć, a także Regulamin potwierdzania efektów kształcenia. Kandydat lub student musi złożyć we wskazanych terminach dokumenty, w oparciu o które specjalne komisje kierunkowe rozpatrują złożone wnioski. Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów ma zastosowanie dla danego kierunku WSB dopiero po tym, jak kierunek ten uzyska pozytywną ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a zatem w momencie sporządzania niniejszego raportu, warunek ten dla kierunku filologia nie był spełniony i procedury uznawalności nie miały zastosowania.

Podstawowe zasady i procedury dyplomowania są trafne i w założeniu specyficzne. Są one ukierunkowane na potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, natomiast nie znajdują one właściwej realizacji w praktyce dyplomowania. Zgodnie z Regulaminem studiów wyższych WSB w Gdańsku, §27, pkt 2, „Temat pracy dyplomowej zatwierdza promotor biorąc pod uwagę studiowaną specjalność, zainteresowania naukowe studenta, tematykę badawczą oraz potrzeby praktyki gospodarczej”, ale ten ostatni aspekt, szczególnie ważny w odniesieniu do studiów o profilu praktycznym, nie znajduje odzwierciedlenia w formie, treści i celach prac dyplomowych, tworzonych przez studentów kierunku filologia, co potwierdziły wyniki dokonanego przez zespół oceniający PKA przeglądu prac dyplomowych. Jedną z przyczyn zaistniałych problemów jest to, że nie określono reguł dyplomowania specyficznych dla kierunku filologia, które wskazywałyby na dyscypliny naukowe, w zakresie których prace dyplomowe mogą być przygotowane i nie zdefiniowano kryteriów, jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia z uwzględnieniem praktycznego profilu studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w nauce określone są w Regulaminie wyższych studiów WSB w Gdańsku (roz. IV Zaliczenie przedmiotu, roz. IX Praca dyplomowa, magisterska, inżynierska i roz. X Egzamin dyplomowy). W odniesieniu do procesu dyplomowania są one uzupełnione i uszczegółowione w Standardach pisania prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich, stanowiących załącznik do „Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku”. Sformułowane zasady zapewniają bezstronność i rzetelność procesu weryfikacji oraz porównywalność ocen. Tworzą podstawy do równego traktowania studentów w procesie weryfikacji i oceniania poziomu osiągnięcia przez nich efektów uczenia się. Stwarzają też możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Uwzględniają one reguły postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z procesem weryfikacji efektów uczenia się. Określone są też zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej. W praktyce studenci mają możliwość obejrzenia swoich prac i uzyskania dodatkowych informacji na temat zastosowanych kryteriów ewaluacji. W odniesieniu do prac dyplomowych, istnieje wymóg dołączenia do każdej pracy oświadczenia o przestrzeganiu praw autorskich. Każda praca przed złożeniem sprawdzana przez Jednolity System Antyplagiatowy, zaś wyniki tej procedury zamieszczane są w arkuszu oceny pracy. W dostępnej dokumentacji nie ma natomiast ściśle określonych procedur zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w nauce są różnorodne i właściwie dostosowane do treści kształcenia i specyfiki poszczególnych

przedmiotów, zapewniając odpowiednią weryfikację stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów w odniesieniu do wiedzy. Zastrzeżenia budzi jednak zakres i sposób określania kryteriów w odniesieniu do oceny efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych zamieszczony w sylabusach (uszczegółowione uwagi poniżej). Wiedza studentów weryfikowana jest głównie za pomocą egzaminów (pisemnych i ustnych), testów, kolokwiów i prac pisemnych. Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych najczęściej sprawdzane jest poprzez udział studentów w dyskusji na zajęciach, przygotowanie referatów i prezentacji, rozwiązywanie problemów, zaś zdecydowanie rzadziej przez prace projektowe i zadania praktyczne. W sylabusach wskazano różne metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, zazwyczaj właściwie dobrane do treści kształcenia i specyfiki przedmiotu, ale w odniesieniu do umiejętności i kompetencji społecznych nie są one wystarczająco praktyczne i w większości nie są ukierunkowane na przygotowanie do wykonywania czynności zawodowych i funkcjonowanie na rynku pracy. Dlatego zespół oceniający rekomenduje analizę metod weryfikacji osiągania efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych wymienionych w sylabusach pod kątem ich upracticznienia i częstszego wykorzystania zadań kształtujących umiejętności praktyczne (odpowiadających praktyce zawodowej). W odniesieniu do drugiego języka obcego metody weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania tego języka na poziomie B2 i w kontekście przedmiotów specjalistycznych odnoszą się do języka specjalistycznego.

W przypadku zajęć wykorzystujących techniki kształcenia na odległość, co dotyczy dwóch przedmiotów: *metody efektywnego uczenia się i pisanie prac projektowych* oraz *przygotowanie studenta do rynku pracy*, zapewniona jest bieżąca kontrola postępów i właściwy nadzór dydaktyczny nad procesem uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych zostały opisane w regulaminie praktyk oraz sylabusie przedmiotu. Przyjęcie dokumentacji praktyk i ocena wystawiane są przez opiekuna praktyk zawodowych ze strony uczelni na podstawie: zaświadczenia po ukończonej praktyce, karty czasu pracy praktykanta oraz efektów uczenia się mierzonych przed i po praktyce. Uwagi i oceny organizatorów praktyk są analizowane przez opiekuna ze strony uczelni. Należy zwrócić uwagę, iż ze względu na wysoki stopień ogólności formułowanej oceny, ograniczający się przede wszystkim do postaw studenta, nie wnosi ona informacji o podwyższeniu bądź utrwaleniu kompetencji zawodowych.

Monitorowanie losów absolwentów i analiza ich pozycji na rynku pracy jest czynnikiem brany pod uwagę przy projektowaniu programu studiów. Analiza losowo wybranych prac etapowych i egzaminacyjnych wskazała, że są one świadectwem postępów w nauce studentów i stanowią dowód na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, głównie w zakresie wiedzy, ale są mało skorelowane z praktycznym profilem kształcenia i są w małym stopniu powiązane z praktycznymi umiejętnościami właściwymi dla zakresu działalności zawodowej absolwentów kierunku, na które musi być ukierunkowane kształcenie o tym profilu. Na ogół rodzaj, forma i tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych i dyplomowych oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu studiów, ale nie uwzględniają konkretnych zastosowań wiedzy z zakresu językoznawstwa, jako dyscypliny, do której kierunek został przyporządkowany, w odpowiednich obszarach działalności zawodowej, a także zadań związanych z funkcjonowaniem na rynku pracy. Weryfikacja osiągania efektów uczenia się mogłaby obejmować tworzenie baz danych do wykorzystania w kontekstach branżowych, przygotowywanie nagrań audio czy wideo w ramach określonego projektu realizowanego w porozumieniu z lokalnymi firmami, projektowanie stron internetowych, tworzenie materiałów promocyjnych itd. Projekty naukowe, w które zaangażowani są studenci kierunku filologia, tj. *Język potoczny*, *Zapożyczenia leksykalne*, *Błędy w wymowie angielskiej Polaków*, *Wymowa nazw własnych w biznesie*, aczkolwiek stanowiące cenny aspekt ich edukacji filologicznej w szkole wyższej, mają głównie walor akademicki i aktywizujący, ale nie stanowią realizacji zadań praktycznych, zorientowanych na sferę zawodową. Rekomenduje się zatem, aby zmodyfikować udział studentów w tych projektach i dodać walor zawodowy, przykładowo włączając w projekt *Błędy w wymowie angielskiej Polaków* nakręcenie krótkich scenek wskazujących, jak błędna wymowa może zakłócić przekaz informacji w kontekstach biznesowych i doprowadzić do zgubnych skutków, lub

przygotowanie dwujęzycznych (lub nawet trójjęzycznych) mini-leksykonów dla konkretnych branż (najlepiej w porozumieniu z partnerskimi przedsiębiorstwami).

Należy stwierdzić, że prace etapowe i egzaminacyjne pozwalają na weryfikację efektów uczenia się w obszarze wiedzy w odniesieniu do treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów i na ocenę stopnia ich osiągnięcia w tym zakresie. Nie zawsze jednak są opatrzone odpowiednimi komentarzami, informującymi studenta o popełnionych błędach i wyszczególniającymi wskaźniki motywujące wystawioną ocenę.

Większość sylabusów, w których wskazano zasady przyznawania ocen, ogranicza się w tej kwestii do listy przedziałów procentowych/punktowych, a w przypadku podania zakresu wymagań dla danej oceny, sformułowane kryteria są bardzo ogólne (np. BDB – szczegółowa wiedza merytoryczna, wysoki poziom umiejętności oraz kompetencji społecznych; +DB spełnia wszystkie kryteria oceny dobrej oraz częściowo bardzo dobrej itd.) i powielane w niezmienionej formie w różnych sylabusach. Zatem wykaz kryteriów w większości przypadków nie odzwierciedla konkretnych wymagań przedmiotowych.

Rodzaj, forma i tematyka prac dyplomowych, które dotychczas powstały, jest właściwa dla kształcenia o profilu ogólnoakademickim, a nie praktycznym. Prace licencjackie na kierunku filologia nie spełniają kryterium praktyczności, gdyż nie są powiązane z praktyką zawodową i zadaniami zawodowymi, do których absolwent ma być przygotowany. Są to zazwyczaj typowe projekty o nachyleniu teoretyczno-przeglądowym, zawierające analizę odpowiednio dobranych danych bądź materiałów (np. *Slang and jargon of police officers and FBI agents in American crime films*; *Pragmatic analysis of humor in "How I Met Your Mother" situation comedies*; *Comparison of received pronunciation and General American English – differences in vowel sounds, diphthongs and rhoticity*; *Some aspects of translation strategies employed in the translation of Wisława Szymborska's poetry*; *Bilingualism and slang: A sociolinguistic perspective. The language of witchcraft*; *The lexicon of fitness community*; *The Common European Framework of Reference as a system of qualifications*; *Euphemisms for sex in contemporary English*; *Conceptual metaphors in Hillary Clinton and Donald Trump's 2015 Political Speeches*; *Teaching English to young learners with dyslexia*; *Figuration in "The Little Prince" by Antoine de Saint-Exupéry*; *Linguistic characteristics of British and American punk rock based on the lyrics of the Sex Pistols and the Ramones*; *The language of emotions in the movies of the 1930s and the 1940s*). Nawet projekty powiązane z tematyką biznesową (przykładowo, *Politeness strategies in Business English discourse*; *Lexicon of logistics*; *Lexicon of automotive industry*; *English as lingua franca in business - selected aspects*; *Jargon of the cosmetic and beauty industry*; *Verbal and non-verbal communication in negotiations*) nie spełniają kryterium praktyczności adekwatnego w kontekście kształcenia zawodowego, gdyż nie są to projekty o charakterze aplikacyjnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 – kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki i procedury stosowane w rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia na kierunku filologia są jasne, bezstronne i zapewniają wszystkim kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Nie są to zasady selektywne i nie gwarantują doboru kandydatów posiadających kompetencje niezbędne do studiowania na kierunku filologia i potrzebne do osiągnięcia odpowiednich efektów uczenia się w toku trzyletniego kształcenia. Warunki i procedury uznawania efektów kształcenia uzyskanych w innej uczelni, określone w zakresie ustalania różnic programowych i zaliczania punktów ECTS, nie są oparte na identyfikacji efektów uczenia się i nie dotyczą oceny ekwiwalencji tych efektów z efektami uczenia się określonymi w programie studiów. Podstawowe zasady dyplomowania sformułowane są w sposób prawidłowy i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, ale nie są odpowiednio wdrażane na poziomie realizacji projektów dyplomowych, które mają w głównej mierze charakter teoretyczno-przeglądowy, zamiast aplikacyjnego, związanego z praktycznym profilem kształcenia. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w nauce zapewniają przejrzystość, bezstronność i rzetelność procesu weryfikacji, tworząc podstawy do równego traktowania studentów

Stwarzają też możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Uwzględniają one reguły postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z procesem weryfikacji efektów uczenia się, brak w nich jednak określonych procedur zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne. Prac etapowe i egzaminacyjne są dowodem postępów w nauce studentów i poziomu osiągnięcia przez nich efektów uczenia się, ale głównie w zakresie wiedzy i są mało skorelowane z praktycznym profilem studiów, gdyż często nie są powiązane z praktycznymi umiejętnościami i zadaniami zawodowymi, do których studenci powinni być przygotowani.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Należy wdrożyć procedury rekrutacyjne, zapewniające nabór kandydatów o kompetencjach wstępnych z języka angielskiego, umożliwiających osiągnięcie zakładanych na kierunku efektów uczenia się w zakresie uzyskania poziomu biegłości C1 w języku docelowym.
2. Należy dostosować rodzaj, formę i tematy prac dyplomowych do praktycznego profilu kształcenia.
3. Należy zdefiniować procedury zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.
4. Należy dokonać korekty metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych wymienionych w sylabusach pod kątem ich uprzątnięcia i częstszego wykorzystania zadań bezpośrednio odpowiadających praktyce zawodowej.
5. Należy wprowadzić zmiany w wykazie kryteriów przyznawania ocen w opisach przedmiotów (i uzupełnić o taki wykaz sylabusy, które go nie zawierają) tak, by były one spójne ze specyfiką treści kształcenia w ramach danego przedmiotu i dopasowane do osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę prowadzącą zajęcia na kierunku filologia tworzy zespół siedmiu pracowników etatowych, w tym jedna osoba ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, pięciu ze stopniem naukowym doktora i jedna osoba z tytułem zawodowym magistra. Pracownicy naukowo-dydaktyczni posiadają dorobek naukowy w zakresie odpowiadającym prowadzonym zajęciom dydaktycznym. W skład zespołu dydaktycznego wchodzi także rodzimi użytkownicy języka angielskiego (4 osoby) oraz lektorzy języków angielskiego, rosyjskiego i hiszpańskiego zatrudnieni w Studium Języków Obcych WSB w Gdańsku. Kadrę kierunku uzupełniają osoby zatrudnione na umowy cywilno-prawne. Wśród tej kategorii pracowników przeważają osoby, którym zgodnie z posiadami przez nich kwalifikacjami powierzono prowadzenie zajęć z praktycznej nauki języków, w tym tzw. języków „drugich” (język rosyjski, język hiszpański, język norweski).

Wszystkie osoby prowadzące zajęcia dla kierunku filologia posiadają udokumentowany dorobek w dziedzinie językoznawstwa bądź literaturoznawstwa i prowadzą zajęcia zgodnie ze swoją dyscypliną. W latach 2013-2019, etatowi nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku filologia opublikowali w sumie 17 tekstów naukowych i popularyzujących naukę (artykuły w periodykach i rozdziały w pracach zbiorowych), w większości są to jednak publikacje w wydawnictwach o zasięgu lokalnym, bądź krajowym. Wśród kadry są też autorzy 6 monografii jedno-

lub wieloautorskich, w tym opublikowanych w prestiżowych wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym (Peter Lang, Cambridge University Press).

Nauczyciele akademicki oraz rodzimi użytkownicy języka prowadzący zajęcia na kierunku posiadają kompetencje i doświadczenie dydaktyczne (kierunkowe) i praktyczne (zawodowe) niezbędne do wykształcenia u studentów wymaganych umiejętności językowych i specjalistycznych (język komunikacji zawodowej). Jako tzw. *native speaker* prowadzą oni najczęściej zajęcia praktyczne kładące nacisk na doskonalenie kompetencji mownych (konwersacja, fonetyka).

Wśród całej kadry prowadzącej zajęcia na kierunku przeważają znacząco (27/3) pracownicy niesamodzielni, a największą grupę stanowią osoby z tytułem zawodowym magistra (19). Na kierunku o profilu praktycznym duża liczba pracowników niesamodzielnych, praktyków zatrudnionych jako lektorzy i wykładowcy, jest uzasadniona. Należy także stwierdzić, iż struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Niemniej jednak, obecność nauczycieli akademickich prowadzących działalność naukowo-badawczą stanowi gwarancję rozwoju i doskonalenia stosowanych metod kształcenia. Rekomenduje się więc wzmocnienie kadry o pracowników samodzielnych posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny językoznawstwo, najlepiej specjalizujących się w tzw. językoznawstwie stosowanym ze szczególnym uwzględnieniem języków specjalistycznych i ich dydaktyki.

Ze względu na profil praktyczny kierunku filologia, kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne jest aktywna w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kompetencji praktycznych nauczanych i doskonalonych na kierunku. Wśród pracowników, którym powierzono prowadzenie zajęć są aktywni zawodowo tłumacze (symultaniczni, tekstów pisanych, wypowiedzi ustnych), trenerzy metodyki nauczania języka angielskiego w środowisku korporacyjnym, trenerzy umiejętności językowych i biznesowych, nauczyciele języka angielskiego biznesowego dla firm i przedsiębiorstw, lektorzy przygotowujący do egzaminów certyfikowanych z języka angielskiego (Cambridge ESOL).

Obciążenia godzinowe kadry nie budzą zastrzeżeń i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, także w odniesieniu do prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, które jest zgodne z wymaganiami i ponad 50% zajęć prowadzonych jest przez osoby zatrudnione w uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Maksymalne obciążenie roczne to 360 godz. na stanowisku dydaktycznym starszego wykładowcy. Godziny ponadwymiarowe (powyżej 125% pensum) powierzane są po uzyskaniu zgody pracownika oraz po jego akceptacji zaproponowanej stawki godzinowej. Przydział zajęć jest zgodny z profilem naukowym bądź zawodowym prowadzącego.

Dobór kadry jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Uwzględnia praktyczny profil kierunku i opiera się z jednej strony na nauczycielach akademickich o posiadających dorobek naukowy z zakresu ocenianego kierunku studiów, z drugiej zaś, na nauczycielach praktykach (tłumacze, nauczyciele języka biznesowego, lektorzy języków obcych, trenerzy językowi) posiadających doświadczenie zawodowe ukierunkowane na kompetencje kształcone i doskonalone na kierunku filologia. W przypadkach podstawowego niefilologicznego wykształcenia kierunkowego (tu: historia sztuki, matematyka, kulturoznawstwo, turystyka i rekreacja, psychologia), wymagane dla pracy dydaktycznej kompetencje i doświadczenie zdobywali prowadzący bądź to poprzez dodatkowe cykle kształcenia (w kraju i zagranicą), bądź to w drodze osobistych doświadczeń zdobywanych na rynku pracy. Powierzone tej grupie pracowników zajęcia odpowiadają tym samym ich obecnemu profilowi zawodowemu.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku filologia oceniani są poprzez studenckie ankiety oceny nauczycieli akademickich w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli akademickich na drodze hospitacji zajęć dydaktycznych. Każdy nauczyciel akademicki podlega również obowiązkowej ocenie okresowej.

Studenckie ankiety oceny nauczycieli akademickich to anonimowe badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów cyklicznie tj. po odbyciu każdego kolejnego bloku zajęć dydaktycznych kończącego się zaliczeniem i/lub egzaminem. Zwrotność ankiet jest na wysokim poziomie. Wyniki przeprowadzonej ankietyzacji na temat aktywności dydaktycznej nauczyciela

akademickiego podlegają ocenie przez jego bezpośredniego przełożonego i stanowią jeden z elementów okresowej oceny nauczycieli akademickich. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA poinformowali, że zauważyli realny wpływ wyników ankiet na zaangażowanie kadry oraz dostosowanie przedmiotu do potrzeb i ocen studentów. Uwagi krytyczne studentów zawarte w ankietach omawiane są z prowadzącymi przy zachowaniu pełnej anonimowości ich autorów.

Co najmniej raz na dwa lata każdy nauczyciel akademicki podlega ocenie okresowej. Ocena obejmuje wszystkie obszary jego aktywności tj. działalność dydaktyczną, naukowo-badawczą i organizacyjną na rzecz jednostki. Regulamin dokonywania okresowych ocen pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych WSB w Gdańsku określa szczegółowe kryteria oceny w wyżej wymienionych obszarach. Kryteria te są transparentne i nie budzą zastrzeżeń.

Działalność dydaktyczna nauczycieli oceniana jest również na drodze hospitacji. „Arkusze Hospitacji Zajęć Dydaktycznych” (załącznik nr 1 do Regulaminu dokonywania okresowych ocen pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych WSB w Gdańsku) wskazuje jasno kluczowe elementy podlegające ocenie, tj. konstrukcję i cel zajęć, przygotowanie prowadzącego, jego metody dydaktyczne (komunikacja, aktywizacja studentów, wykorzystanie pomocy i materiałów dydaktycznych) i jest dobrym narzędziem monitorowania procesu dydaktycznego. Wyniki hospitacji przechowywane są w aktach osobowych pracownika i stanowią jeden z elementów oceny okresowej.

Wyniki oceny okresowej kadry dają również wgląd w rozwój indywidualnych ścieżek kariery zatrudnionych nauczycieli akademickich. Stopień zaawansowania pracy doktorskiej i habilitacyjnej jest pierwszym kryterium w ocenie działalności naukowo-badawczej pracowników, co wskazuje jasno, iż harmonijny rozwój kadry własnej jest priorytetem jednostki, a co za tym idzie, i ocenianego kierunku.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są przygotowani do ich realizacji. W ramach procesu kształcenia jedynie pomocniczo prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem tego typu metod i technik (przekazywanie materiałów dydaktycznych).

Polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniając jednocześnie ich prawidłową realizację. Stwarza przy tym warunki pracy stymulujące członków kadry do wszechstronnego rozwoju i doskonalenia. W tym zakresie polityka kadrowa odzwierciedla się także w tych zapisach regulaminu oceny, które mówią, iż w ocenie nauczyciela zatrudnionego na stanowisku profesora bądź pracownika samodzielnego ocena okresowa obejmuje również dokonania na polu kształcenia młodej kadry naukowej. Wyniki oceny pracowniczej mają bezpośredni wpływ na osobiste warunki pracy – uzyskana przez nauczyciela ocena okresowa jest przesłanką do ustalenia wysokości wynagrodzenia, awansów i wyróżnień oraz powierzania stanowisk kierowniczych.

Wśród innych czynników stymulujących kadrę do rozwoju własnej ścieżki kariery zaliczyć można deklarowane przez PT. pracowników uzyskane wsparcie jednostki w zakresie realizacji prac doktorskich i habilitacyjnych (łącznie z obniżeniem pensum godzinowego na czas finalizacji prac nad rozprawą), przyznane nagrody (dodatkowe wynagrodzenie) za znaczące publikacje oraz uzyskaną pomoc przy przygotowaniu i realizacji projektów samodoskonalenia zawodowego (tu: projekt *DNA PLUS. Dydaktyka. Nauka. Administracja*, realizowany przez WSB w Gdańsku).

Realizowana polityka kadrowa określa zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadku zagrożenia. W ramach analizy stanu faktycznego dotyczącego realizowanej polityki kadrowej nie odnotowano dotąd przypadków zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra kierunku filologia opiera się na zespole czynnych pracowników badawczo-dydaktycznych oraz nauczycieli-praktyków z dużym doświadczeniem w zakresie kształcenia i rozwijania kompetencji komunikacyjnych w języku obcym ze szczególnym uwzględnieniem tzw. języka angielskiego w biznesie.

Zajęcia na kierunku powierzane są zgodnie z dyscypliną, specjalnością bądź profilem zawodowym prowadzącego. Szeroka gama kompetencji reprezentowanych przez kadrę kierunku filologia zapewnia prawidłową realizację zajęć zarówno na poziomie teoretycznym, jak i praktycznym.

Realizowana na kierunku polityka kadrowa promuje rozwój osobisty zatrudnianych nauczycieli akademickich i stwarza im korzystne warunki do uzyskiwania kolejnych stopni i tytułów naukowych.

Zatrudnieni na kierunku specjaliści kontraktowi z zakresu nauczania/uczenia się języków obcych dobierani są w zgodzie z profilem praktycznym.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku podlegają obowiązkowym ocenom w zakresie pracy dydaktycznej, aktywności naukowo-badawczej i działalności organizacyjnej dokonywanej poprzez: studenckie ankiety oceny nauczycieli akademickich, cykliczne hospitacje zajęć oraz okresową ocenę pracowników. Wyniki wyżej wspomnianych przeglądów stanowią podstawę do tworzenia osobistych ścieżek rozwoju kadry, a *in fine*, do stabilizacji zatrudnienia i wykształcenia „własnej” kadry naukowo-dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Proces dydaktyczny odbywa się w sposób ciągły w dwóch nowoczesnych budynkach (zlokalizowanych przy Al. Grunwaldzkiej 238A) oraz w salach poza kampusem głównym, wynajmowanych od podmiotów zewnętrznych. Budynki te mieszczą tradycyjne sale dydaktyczne, laboratoria i pracownie specjalistyczne, bibliotekę oraz pomieszczenia administracyjne bezpośrednio związane z obsługą studentów (między innymi dziekanat i biuro karier). Na każdym piętrze budynków studenci mają wyznaczone miejsca, nazwane Strefami studenta, gdzie mogą spędzić czas pomiędzy zajęciami oraz skorzystać z ogólnodostępnych komputerów.

Sale i specjalistyczne laboratoria są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i pozwalają na osiągnięcie założonych celów i efektów uczenia się. Są ponadto adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej i pozwalają na prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej (w wymiarze 50% ECTS niezbędnych dla ukończenia studiów), w tym m.in. laboratorium językowe do zajęć z tłumaczeń i fonetyki, program TRADOS, kabina do tłumaczeń ustnych, sala laboratoryjna wyposażona w system audio.

Sale dydaktyczne przystosowane są rozmiarami i wyposażeniem do liczebności grup ćwiczeniowych (nawet jeśli część pracowników zwracała uwagę na zbyt dużą liczebność grup zwłaszcza dla zajęć z praktycznej nauki języka). Układ stołów w salach dydaktycznych jest tradycyjny (tzw. układ szkolny), można nadmienić, iż zajęcia z praktycznej nauki języka efektywniej jest prowadzić przy układzie stołów uczniowskich np. w literę U. Rekomenduje się rozważenie zasadności wyposażenia sal dydaktycznych w tzw. krzesła konferencyjne z pulpitem: na kierunkach filologicznych w czasie zajęć studenci korzystają równocześnie z różnorodnych pomocy i materiałów dydaktycznych, efektywna i ergonomiczna praca przy tego typu wyposażeniu staje się utrudniona (a dla studentów leworęcznych jest to prawie niemożliwe).

Sale dydaktyczne zazwyczaj posiadają na stałe zamontowane rzutniki multimedialne umożliwiające proces nauczania/uczenia się z zastosowaniem nowych technologii komunikacyjnych. Baza lokalowa posiada także dwie sale wyposażone w tablice interaktywne. Pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie (TRADOS) są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

W ramach realizacji programu praktycznego kształcenia językowego kierunek filologia wykorzystuje dla swoich potrzeb dwa specjalistyczne laboratoria komputerowe: laboratorium językowe do doskonalenia kompetencji receptywno-produktywnych w zakresie rozumienia ze słuchu oraz produkcji w języku obcym (22 samodzielne stanowiska komputerowe) oraz (dwustanowiskowa) tzw. kabinę do tłumaczeń, która wspomaga kształcenie kompetencji zawodowych w zakresie tłumaczenia ustnego (symultanicznego i konsekwentnego). W ramach kształcenia kompetencji zawodowych w zakresie tłumaczeń pisemnych studenci poznają pracę z profesjonalnym programem TRADOS (oprogramowania służącego do tłumaczenia wspomaganego komputerowo). Grupy ćwiczeniowe kierunku filologia mają pierwszeństwo w korzystaniu z laboratoriów specjalistycznych.

W sumie studenci WSB (w tym studenci kierunku filologia) na terenie kampusu przy Al. Grunwaldzkiej mają do swojej dyspozycji 19 wielostanowiskowych laboratoriów komputerowych, w których istnieje możliwość wykonywania także pracy własnej (poza czasem przeznaczonym na zajęcia dydaktyczne).

Liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Dostęp do sieci internetowej (poza salami dydaktycznymi) możliwy jest również poprzez stanowiska komputerowe zainstalowane w bibliotece. Na terenie obu budynków studenci mają dostęp do otwartej sieci bezprzewodowej, z której mogą korzystać przy pomocy osobistych urządzeń mobilnych.

W ramach procesu kształcenia na kierunku filologia jedynie pomocniczo prowadzono są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość poprzez przekazywanie materiałów dydaktycznych. Zapewniony jest dostęp do infrastruktury informatycznej umożliwiającej dokonanie takich czynności, a nauczyciele akademicy zapewniają odpowiednia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej. W tym celu wykorzystywana jest platforma Moodle, na której nauczyciele akademicy umieszczają materiały dotyczące prowadzonych zajęć: sylabus przedmiotu, tematykę zajęć, prezentacje audiowizualne, materiały pomocnicze, literaturę przedmiotu oraz wymagania dotyczących zaliczania przedmiotu.

Zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Budynki A i B wyposażone są w windy i podjazdy dla wózków inwalidzkich. Drzwi pomieszczeń dydaktycznych i administracyjnych oznaczone są także pismem punktowym dla niewidomych.

Biblioteka (wspólna dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych w Uczelni) znajduje się na terenie budynku B. Wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych są dobrze przemyślane i pozwalają studentom na swobodną pracę indywidualną (w czytelni może jednocześnie pracować do 40 osób) jak i grupową (biblioteka posiada dwie w pełni wyposażone sale do pracy „głośnej” dla grup do 10 osób). Stanowiska komputerowe (10) z dostępem do sieci przystosowane są do korzystania z dokumentów i sieciowych baz danych. Stoły tych stanowisk posiadają wbudowany system regulacji umożliwiający ich przystosowanie dla potrzeb osób o ograniczonej zdolności ruchowej. 5 czytelnianych stanowisk komputerowych posiada klawiatury z udogodnieniami dla osób słabowidzących. Opisany sposób organizacji pracy biblioteki, a także godziny jej otwarcia, zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne wykorzystywane do realizacji programu studiów na kierunku filologia są na bieżąco kompletowane i nie budzą zastrzeżeń. Ich aktualność, zakres tematyczny i zasięg językowy są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów

uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Przed wprowadzeniem do programu studiów nowych treści kształcenia zasoby te uzupełniane są o niezbędną podstawową literaturę przedmiotu, w tym między innymi np. o odpowiednią ilość egzemplarzy podręczników akademickich bądź pomocy do nauki języka obcego. Sylabusy obowiązujące na kierunku sprawdzane są pod względem dostępności zalecanej literatury – podana do wiadomości pracowników *instrukcja wypełniania sylabusu* określa jednoznacznie, iż podana w sylabusie literatura obowiązkowa musi być dostępna w zbiorach biblioteki. W przypadku jej braku, prowadzący zajęcia może zwrócić się z prośbą o zakup proponowanej pozycji.

Co istotne, zasoby biblioteczne uzupełniane są w oparciu o propozycje nie tylko pracowników, ale również studentów. Studentom posiadającym aktywne konto użytkownika w systemie bibliotecznym (karta studenta jest jednocześnie kartą czytelnika) biblioteka udostępnia swoje zbiory w formie tradycyjnej i cyfrowej. Studenci mają także pełny dostęp do licencjonowanych elektronicznych źródeł informacji subskrybowanych przez bibliotekę, w tym np. elektronicznych baz czasopism *ProQuest*, *Education Research Complete* oraz cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych *ACADEMICA*. Materialna organizacja księgozbioru *in situ* umożliwia studentom wolny dostęp do publikacji wydanych w formie tradycyjnej. Istnieje również możliwość wypożyczeń międzybibliotecznych (tradycyjnych i cyfrowych) realizowanych za pośrednictwem pracowników biblioteki.

Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna monitorowana jest pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami BHP przez Dział Administracji. W okresie poprzedzającym wizytację miały miejsce np. próbne alarmy PP prowadzące do ćwiczebnej ewakuacji obu budynków dydaktyczno-administracyjnych.

Wydzielone w czytelni biblioteki stanowiska komputerowe umożliwiają korzystanie z zasobów cyfrowych osobom niedowidzącym (5) oraz poruszającym się na wózkach inwalidzkich (10).

Warto ponadto wskazać, iż studenci mają dostęp do infrastruktury poza godzinami zajęć w celu spotkań organizacji studenckich, realizacji projektów lub innych zadań związanych z uczeniem się.

Okresowe przeglądy infrastruktury opierają się na wynikach tzw. Badania Atrybutów Marki (BAM), które wśród pracowników i studentów kierunku corocznie przeprowadza zewnętrzna firma. Inną wskazywaną formą samokontroli i doskonalenia infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów edukacyjnych są obowiązkowe ankiety ewaluacyjne przeprowadzane wśród studentów na zakończenie każdego semestru (zwrotność tych ankiet jest jednak zazwyczaj niska, a przez to ich reprezentatywność nie jest wiążąca). Warto podkreślić udział zarówno studentów jak i nauczycieli akademickich w procesie oceny kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane do realizacji programu studiów na kierunku filologia pozwalają w pełni na osiągnięcia zakładanych celów nauczania oraz efektów uczenia się.

Zajęcia na kierunku filologia prowadzone są w salach z dostępem do sprzętu dostosowanego do nowoczesnych metod dydaktycznych, wykorzystujących współczesne techniki informacyjno-komunikacyjne. Prowadzone w ramach kierunku ćwiczenia odbywające się w laboratoriach specjalistycznych, dają studentom możliwość nabywania i doskonalenia kompetencji językowych na poziomie zarówno ogólnym jak i specjalistycznym. Praktyczny profil kształcenia wspierany jest przez wykorzystywaną w procesie dydaktycznym infrastrukturę informatyczną (wyposażenie sal, dostęp do sieci bezprzewodowej), laboratoria językowe oraz programy wspomagające tłumaczenia specjalistyczne pozwalają studentom na kształcenie kompetencji zawodowych, bezpośrednio poszukiwanych na rynku pracy.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne dostępne studentom kierunku filologia również nie budzą zastrzeżeń i są wystarczająco dostosowane do prawidłowej realizacji zakładanych celów kształcenia. Na uwagę zasługuje infrastruktura biblioteczna, która będąc przyjazną dla studentów nie tylko umożliwia, ale i zachęca ich do samodzielnej realizacji zadań i projektów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku jako szkoła kształcenia praktycznego ściśle współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla ocenianego kierunku. Współpraca ta ma zasięg międzynarodowy (np. Biuro Tłumaczeń SkrivaneK działające w Polsce i w Czechach, Ensono – międzynarodowa firma z branży IT, State Street, amerykańska korporacja finansowa, Ford Store Euro-Car sp. z o.o. – dealer Forda w Polsce), ogólnopolski (np. Masterlease SA- lider polskiego rynku leasingu i wynajmu pojazdów, Festiwal Szekspirowski w Gdańsku) i regionalny (np. prywatna szkoła językowa Prestige Lingua sp. z o.o, licea ogólnokształcące: X LO Dwujęzyczne w Gdańsku oraz Liceum Akademickie im. Macieja Płazińskiego w Pucku, a także hotele w Gdańsku: IBB Hotel, Hotel Number One). Szeroki zakres współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego potwierdzają różnorodne obszary tematyczne wspólnych przedsięwzięć np. praktyki, wykłady, patronat nad wydarzeniami oświatowymi (np. debaty oksfordzkie - pracownicy WSB w Gdańsku i uczniowie X LO Dwujęzycznego w Gdańsku, wykłady pracowników WSB dla uczniów Liceum Akademickiego w Pucku). W obszarze kultury uczestnictwo studentów w międzynarodowym wydarzeniu teatralnym organizowanym od 1997 roku tj. Festiwalu Szekspirowskim w Gdańsku przybierającym formę poszerzania kursu akademickiego w zakresie literatury i kultury (wykłady i warsztaty gościnne). Doskonalenie umiejętności sprawnego posługiwania się językiem w zakresie turystyki i komunikacji stwarza możliwości współpracy z firmą Airhelp świadczącą usługi prawne pasażerom linii lotniczych, których loty były opóźnione bądź odwołane lub którym linia odmówiła wejścia na pokład, czy też amerykańską korporacją finansową z siedzibą w Bostonie (światowy dostawca usług finansowych dla inwestorów instytucjonalnych). Natomiast współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy i Pomorską Wojewódzką Komendą OHP stwarza szansę realizacji staży, praktyk oraz korzystania z ofert pracy w kraju i za granicą.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma charakter stały (potwierdzony umowami) i okresowy. Dowodzi temu powołanie Rady Programowej złożonej z przedstawicieli otoczenia gospodarczego regionu, której zadaniem jest m.in., dostosowanie profilu kształcenia do wymogów lokalnego rynku pracy, opiniowanie siatek programowych, rekomendowanie nowych specjalności na kolejne lata akademickie, organizacja praktyk zawodowych dla studentów przez firmy i instytucje regionu, realizacja wizyt studyjnych, organizacji bezpłatnych seminariów dla pracowników urzędów, przedsiębiorstw i instytucji finansowych oraz nauczycieli, współpraca z ośrodkami gospodarczymi oraz akredytowanymi jednostkami certyfikacyjnymi w zakresie specjalistycznego języka obcego (Pearson).

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi opiera się na kontaktach absolwentów kierunku oraz wykładowców – praktyków, pełniących różne funkcje w instytucjach i przedsiębiorstwach. Współpraca ta przybiera różne formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się, o czym świadczą przywołane w opisie niniejszego kryterium przykłady wspólnych działań. W celu zaangażowania przedstawicieli instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w kształtowanie procesu dydaktycznego oraz sylwetki absolwenta zgodnie z potrzebami rynku pracy, w 2010 roku Władze Uczelni powołały Radę Przedsiębiorczości, którą 2 grudnia 2011 roku przekształcono w Radę Programową (potwierdzenie w Księdze systemu zapewniania jakości w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku). Radę Programową tworzą specjaliści - praktycy z różnych dyscyplin naukowych oraz różnych obszarów działalności biznesowej, kulturowej i społecznej. Głównym zadaniem Rady Programowej jest dostosowanie profilu studiów do wymogów lokalnego otoczenia społeczno-gospodarczego, opiniowanie siatek programowych oraz rekomendowanie nowych specjalności.

Przykładowe, potwierdzone protokołem ze spotkania, Rady Programowej z dnia 19.01.2017 roku dla kierunku filologia dotyczyły nazewnictwa przedmiotów, usunięcia przedmiotów, zmiany formy prowadzonych zajęć (z wykładów na ćwiczenia):

- w przedmiocie *Basic Economics and Management/podstawy ekonomii i zarządzania* zmiana formy realizacji przedmiotu z wykładów na ćwiczenia,
- zamiana zajęć dydaktycznych *podstawy finansów* na *kurs zintegrowany*,
- zmiana nazwy przedmiotu *językoznawstwo praktyczne* na *komunikację korporacyjną*,
- usunięcie przedmiotu *metodyka nauczania angielskiego w biznesie* z przedmiotów ogólnych, dodana do specjalności *angielski w biznesie*,
- zamiana przedmiotu *PNJ Lektorat prasy obcojęzycznej* na *PNJ Lektorat mediów obcojęzycznych*,
- usunięcie przedmiotu *społeczne i zawodowe odmiany języka angielskiego*.

Z kolei podczas spotkania Rady Programowej w dniu 31 października 2019 roku przedstawiciele biznesu pozytywnie zaopiniowali ofertę przedmiotową oraz liczbę godzin, podkreślając adekwatność zmian do potrzeb rynku pracy. Przedstawili również propozycje: opracowania nowego sylabusu do przedmiotu *negocjacje* w ramach specjalności *angielski w biznesie*, wprowadzenia nowego przedmiotu *prezentacje w języku angielskim* oraz zwiększenia liczby godzin zajęć z języka norweskiego i hiszpańskiego na specjalnościach: *filologia angielska z językiem norweskim* oraz *filologia angielska z językiem hiszpańskim*.

Zmiany w siatce programowej wprowadzane są co roku, jednak największe wprowadzono w roku 2018/2019. Usystematyzowano przedmioty językoznawcze, wprowadzono nowe: *gramatyka opisowa-składnia*, *gramatyka opisowa- fonologia*, *morfologia* i *gramatyka opisowa- semantyka*, *pragmatyka*, zwiększono liczbę godzin praktycznej nauki języka angielskiego, zwiększając liczbę godzin tych przedmiotów o 50%.

Systematyczne analizowanie i dokonywanie zmian w siatce programowej z uwzględnieniem konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi stwarza szansę osiągania założonych efektów uczenia się i wykorzystania ich na rynku pracy. Inną formę współpracy ze środowiskiem biznesowym stanowią: organizowanie bezpłatnych seminariów dla pracowników urzędów, przedsiębiorstw oraz nauczycieli, prowadzenie kursów lub studiów podyplomowych, zawieranie umów z najważniejszymi ośrodkami gospodarczymi i akredytowanymi jednostkami certyfikacyjnymi w zakresie języka obcego (np. Pearson Education). Korzyści ze współpracy kierunku filologia z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego podkreślili ich przedstawiciele podczas spotkania z zespołem oceniającym (np. Polsko Norweska Izba Gospodarcza, Matsuri- Szkoła Języków Orientalnych, EURO-CAR Fordstore, PKO Bank Polski) podkreślając między innymi: outsourcing procesu rekrutacyjnego do swoich firm poprzez WSB, uczestnictwo w szkoleniach, targach przedsiębiorczości, podczas których prowadzony jest networking biznesowy. DO korzyści uzyskiwanych przez Uczelnię należy natomiast: stała informacja o potrzebach rynku pracy, możliwość organizowania zajęć w warunkach rzeczywistych poprzez organizację wizyt studyjnych, praktyk i staży u partnerów biznesowych. Przedstawiciel instytucji PKO Bank Polski podał przykład przyjmowania studentów na staże i zatrudniania najlepszych (z 3 stażystów zatrudniono

2 osoby). Wskazać można również przykłady tematów prac dyplomowych zainspirowanych praktykami studenckimi, np. Selected aspects of language in advertisements of automotive industry, Lexicon of automotive industry, Comparison of English certificates based on the CEFR on C1 level in grammar context, The Common European Framework of Reference as a system of qualifications.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, prowadzone są, choć nie w sposób systemowy, w ramach prac Rady Programowej oraz Komisji ds. jakości kształcenia. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów, o czym świadczą wyżej wymienione przykłady.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia aktywnie współpracuje z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Posiada listę interesariuszy zewnętrznych adekwatnych do zawodowego rynku pracy absolwentów kierunku filologia. Rodzaj, zakres i zasięg działalności pracodawców jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi ma charakter stały i przebiega w różnych formach. Uczelnia posiada stałą listę partnerów, u których realizowane są praktyki i staże studenckie, wolontariaty i wizyty studyjne, niektórzy studenci znajdują w nich zatrudnienie. Zdarza się, że praktyki stanowią inspirację do napisania prac dyplomowych. Specjaliści z przedsiębiorstw otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzą zajęcia, mają wpływ na kształtowanie programów i siatki godzin przedmiotów oraz weryfikację efektów uczenia się.

Choć Uczelnia nie stworzyła ścisłych procedur dotyczących przeglądu współpracy uczelni z interesariuszami zewnętrznymi, to monitorowanie tej współpracy przebiega w sposób naturalny poprzez uczestnictwo co roku przedstawicieli w posiedzeniach Rady Programowej, zgłaszaniu wniosków w zakresie programu studiów, a także udoskonalania współpracy w celu lepszego przygotowania studentów do rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zgodnie z przyjętymi celami kształcenia, studia pierwszego stopnia na kierunku filologia przygotowują absolwentów do podjęcia aktywności zawodowej w sektorze korporacyjnym, administracyjnym i edukacyjnym, związanej z działalnością wykorzystującą biegłą znajomość języków obcych, zwłaszcza w kontekście komunikacji zawodowej. Podstawą kształcenia na wszystkich proponowanych na kierunku specjalnościach jest rozwijanie kompetencji komunikacyjnych w języku angielskim, co daje studentom możliwość współpracy międzynarodowej przy wykorzystaniu współczesnego *lingua franca*. Potwierdzeniem specjalistycznych kompetencji komunikacyjnych w języku angielskim, zdobytych w trakcie procesu kształcenia, są certyfikaty *LCCI English for Business* (dyplomy kwalifikacji

językowych wydawane przez centra egzaminacyjne akredytowane przez London Chamber of Commerce and Industry), do uzyskania których studenci przygotowują się w trakcie realizacji programu studiów. Do umiędzynarodowienia procesu kształcenia (tzw. *internacionalization at home*) przyczynia się także zatrudnienie rodzimych użytkowników języka angielskiego do prowadzenia zajęć z praktycznej nauki języka (np. *konwersacja*) oraz zajęć specjalistycznych (np. *angielski w marketingu*). Kształcenie dwujęzkowe (w parach językowych: angielski-norweski i angielski-hiszpański) stanowi drugi filar koncepcji kształcenia przyjętej na kierunku filologia. Doskonalenie kompetencji komunikacyjnych, zarówno ogólnych jak i tych z poziomu znajomości języków specjalistycznych w zakresie języków norweskiego i hiszpańskiego podyktowane jest otoczeniem zewnętrznym (rynek pracy w regionie Trójmiasta i na Pomorzu), w którym mocno zaznaczyła się obecność kapitału hiszpańskiego i norweskiego. Ten zakres umiędzynarodowienia polegający na wprowadzeniu do oferty kształcenia z jednej strony języków obcych masowo używanych (tu: język angielski, język hiszpański), a z drugiej tzw. języków mniej stosowanych i nauczanych (*Less Widely Used and Less Taught Languages*, tu: język norweski) idzie w parze z przyjętą dla kierunku koncepcją kształcenia skierowaną na umiejętności praktyczne, możliwe do bezpośredniego zastosowania na regionalnym i globalnym rynku pracy. Zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zatem zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Informacje na temat możliwości wyjazdów są publikowane poprzez stronę internetową Uczelni, system Moodle, portal społecznościowy Facebook, Ekstranet oraz plakaty umieszczone w murach Uczelni. Jednocześnie dwa razy w roku koordynatorzy ds. umiędzynarodowienia z ramienia uczelni organizują spotkania otwarte pod nazwą *International Day*, podczas których studenci zagraniczni studiujący w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku opowiadają o sobie i zachęcają do wyjazdów.

Zarówno nauczyciele akademicki jak i studenci kierunku filologia mogą stać się beneficjentami realizowanych przez WSB programów i projektów zakładających aktywność międzynarodową. Mobilność studentów w ramach programu Erasmus+ możliwa jest dzięki umowom dwustronnym podpisanym przez WSB z uczelniami w Europie, między innymi w Niemczech (University of Applied Sciences Amberg-Weiden), Turcji (Gazi University, Afyon Kocatepe University, Hacettepe University, Bułgarii (D.A. Tsenov Academy of Economics, University of National and World Economy) i Grecji (Technological Educational Institute of Epirus), jak również z ośrodkami bezpośrednio związanymi z profilem językowym specjalności prowadzonych na kierunku, tj. w Norwegii (Stord/Haugesund University College, Harstad University College, Hedmark University College), Hiszpanii (Universidad Catolica San Antonio de Murcia) i Wielkiej Brytanii (University of Northampton). Skala oferowanych możliwości (w sumie ponad 30 podpisanych przez WSB umów o współpracy) pozwala więc znacząco zwiększyć mobilność studentów, która w latach 2017-2019 objęła nieliczną grupę osób wyjeżdżających na studia (8 osób) i praktyki zagraniczne (1 osoba). Analiza wyjazdów studenckich na część studiów wykazała ponadto, iż studenci wybierali tylko dwa kraje docelowe (dwa ośrodki): ISCTE Lisboa w Portugalii (6 wyjazdów) oraz Università degli Studi del Sannio we Włoszech (2 wyjazdy). W roku akademickim 2018/2019 jedna osoba zdecydowała się na wyjazd na praktykę zawodową na Litwę. Oznacza to, że studenci kierunku filologia nie wyjeżdżali dotychczas do ośrodków, w których język obcy ich specjalności jest językiem ojczystym kraju docelowego (kraje angielskojęzyczne, Hiszpania, Norwegia). Warto jednak dodać, iż brytyjski partner uczelni opracował wraz z WSB program studiów MBA (dyplom z gwarancją jakości Uniwersytetu w Northampton), który oferuje studentom dwie ścieżki językowe (polskojęzyczną i angielsko-polską), w ramach których kształcenie ukierunkowane jest na rozwój praktyk biznesowych. Obok wymienionych możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów Uczelnia oferuje studentom udział w warsztatach prowadzonych w języku angielskim przez zaproszonych gości specjalnych oraz możliwość włączenia w inicjatywy kadry dydaktycznej np. tworzenie słownika w języku angielskim.

Podobne ograniczenia w możliwej wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ (Teaching Staff Mobility) dotyczą nauczycieli akademickich. Gros osób prowadzących zajęcia na kierunku filologia, to pracownicy naukowo-dydaktyczni przypisani do dyscypliny językoznawstwo lub literaturoznawstwo. Trudnym jest bowiem poszukiwanie partnerów do współpracy i wymiany

doświadczeń w zakresie uczenia się literatury, kultury i języka kraju docelowego w jednostkach partnerskich zorientowanych na kształcenie kompetencji biznesowych.

Wobec powyższego rekomenduje się rozwinięcie współpracy międzynarodowej ukierunkowanej na profil filologiczny (język, literatura, kultura). Należy przy tym zabiegać, aby współpraca ta obejmowała również ośrodki w krajach posługujących się jako językami ojczystymi językami nauczanyymi na kierunku filologia.

Aktywność kadry akademickiej na polu międzynarodowym wspierana jest przez realizowany przez WSB program *D.N.A. WSB – Dydaktyka, Nauka, Administracja – Zintegrowany Program Rozwoju WSB* (współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego). Realizacja projektu przewidziana jest na lata 2018-2022. Dostępne w ramach programu szkolenia i staże zagraniczne mają na celu zwiększenie kompetencji dydaktycznych kadry, jak również rozwinięcie współpracy z ośrodkami akademickimi posiadającymi doświadczenie w pracy na arenie międzynarodowej. W ramach szkoleń dydaktycznych dla wykładowców pięciu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia uczestniczyło w dotychczas zakończonych edycjach szkoleń, a dwie kolejne osoby zostały zakwalifikowane do odbycia staży zagranicznych. 1 staż zagraniczny został zrealizowany w listopadzie 2019 r. (Słowacja), realizacja kolejnego wyjazdu przewidziana jest na luty 2020 (Szwecja, środki finansowe zostały już przekazane beneficjentowi). Z oferty programu korzystają również studenci, dla których możliwy jest udział w konferencjach naukowych, kilkumiesięcznych stażach oraz krótkich wymianach międzynarodowych.

Rozwój i międzynarodowa działalność naukowo-badawcza kadry finansowane są również z dotacji na działalność statutową. Dofinansowanie aktywności związanej z umiędzynarodowianiem dorobku obejmuje udział pracowników w zagranicznych i międzynarodowych konferencjach naukowych czy wsparcie w wydawaniu publikacji obcojęzycznych (cf. dorobek indywidualny opisany w Kryterium 4: Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje kadry).

Rozwój i międzynarodowa aktywność kadry widoczne są także w działaniach związanych z poszerzaniem doświadczenia zawodowego, niezbędnego do prowadzenia zajęć na kierunku filologia o profilu praktycznym. Podejmowana przez nauczycieli akademickich aktywność translatorska (np. tłumaczenia filmów przyrodniczych oraz podróżniczych BBC na zlecenie TV Gdańsk, etatowy tłumacz Biura Tłumaczeń „33” w Gdyni, tłumaczenia pisemne i ustne między innymi dla Dyrekcji ds. Tłumaczeń Komisji Europejskiej i Polsko-Chińskiej Izby Inwestycyjnej), ekspercka (asystent Konsula Królestwa Niderlandów w Gdańsku, egzaminatorzy TELC) czy publicystyczna (dziennikarstwo, przedstawicielka *La Repubblica* na Polskę) wzmacnia tendencje międzynarodowe i korzystnie wpływa na podnoszenie poziomu kształcenia. Warto ponadto wskazać, iż Uczelnia bierze udział w dwóch projektach NAWA: *Welcome to Poland* oraz *Nowoczesna Promocja Zagraniczna*, które odpowiadają za wsparcie uczelni i jednostek naukowych w promocji projektów oraz podnoszenie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy.

Podstawowe założenia umiędzynarodowienia wpisane w misję WSB (*Strategia 2020 WSB Gdańsk*) jako priorytetowe wskazały działania strategiczne prowadzące do pozyskania partnerów do międzynarodowych projektów edukacyjnych oraz poszerzenie oferty edukacyjnej dla studentów zagranicznych. Obecnie na kierunku filologia studiuje 31 obcokrajowców (głównie z Ukrainy), w tym 22 osoby na studiach stacjonarnych i 9 na studiach niestacjonarnych.

Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów odbywają się w ograniczonym stopniu, wobec czego rekomenduje się wprowadzenie systemowych rozwiązań w tym zakresie. Informacje na temat zakresu i zasięgu działalności międzynarodowej kadry pochodzić mogą jedynie z ankiet okresowej oceny nauczycieli akademickich, w których pracownicy raportują swoją aktywność w obszarze dydaktycznym, naukowym i organizacyjnym. Opinia studentów na temat poziomu umiędzynarodowienia ich profilu kształcenia może pochodzić natomiast z ankiet ewaluacyjnych zajęć dydaktycznych. Ankietyzacja odbywa się po odbyciu się po każdym przedmiocie realizowanym w programie kształcenia a studenci, obok możliwości oceny treści i sposobu realizacji zajęć, mają okazję by przekazać w nich swoje uwagi w postaci odpowiedzi otwartych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych. Zgodnie z przyjętą koncepcją i celami kształcenia, kierunek filologia prowadzi kształcenie w zakresie zaawansowanych kompetencji komunikacyjnych w językach angielskim, hiszpańskim i norweskim. Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega ocenom z udziałem studentów i nauczycieli akademickich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, w tym opieki zarówno dydaktycznej, jak i naukowej, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Potwierdzeniem powyższego jest dostępność nauczycieli akademickich podczas wyznaczonych godzin konsultacyjnych oraz możliwość stałego kontaktu z prowadzącymi za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz telefonów. Studenci są informowani o formie zaliczenia przedmiotu, efektach uczenia się, niezbędnej literaturze obowiązkowej i uzupełniającej, wymiarze godzin oraz wszelkich wymaganiach podczas pierwszych zajęć dydaktycznych. Materiały potrzebne do przygotowania się do zajęć są udostępniane studentom. Uczelnia zapewnia studentom ogólnodostępny sprzęt komputerowy w Strefach studenta, co umożliwia pracę w grupach poza zajęciami oraz przygotowanie do zajęć.

Formą wsparcia studentów jest włączenie do programu studiów przedmiotu *wprowadzenie do studiów*, podczas którego studenci mają możliwość zapoznania się z zasadami obowiązującymi w Uczelni, strukturą, organizacjami studenckimi oraz informatyzacją pomocną w toku kształcenia wymienionego przedmiotu studenci mogą również dokonać oceny programu studiów oraz atrakcyjności treści programowych. Choć metoda ta ma bardzo dobry charakter weryfikacji zainteresowania programem studiów, to należy zwrócić uwagę na fakt, że przeprowadzanie ankiety na powyższy temat na pierwszym semestrze studiów pierwszego stopnia studiów nie zapewnia, ze względu na niewielkie doświadczenie w procesie studiowania, możliwości wyrażenia przez studentów kompletnej oceny. Uczelnia zapewnia również przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy oraz do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku poprzez organizację wykładów pt. Wprowadzenie studentów na rynek pracy, na którym zaproszeni przedstawiciele środowiska biznesowego oraz organizacji pozarządowych, przybliżają studentom

środowisko zawodowe, przeprowadzają przykładowe rozmowy rekrutacyjne oraz dyskutują na temat aktualnego rynku pracy.

Formą motywowania studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się jest funkcjonujący na Uczelni system stypendialny. Opieka Uczelni uwzględnia ponadto systemowe wsparcie dla studentów wybitnych, którzy mogą ubiegać się o stypendium Rektora oraz zgłosić się do autorskiego systemu *Very Important Student* oferującego zarówno stypendia za osiągnięcia w nauce, jak i promowanie poprzez gwarancję pracy. Uczelnia zachęca również do działalności naukowej w postaci pisanie publikacji oraz udziału w konferencjach naukowych.

Uczelnia nie zapewnia wsparcia aktywności sportowych i artystycznych studentów. W zakresie przedsiębiorczości działalność studencką wspiera Biuro Karier Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku, które funkcjonuje na bardzo wysokim poziomie, zapewniając studentom pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia oraz poruszania się po rynku pracy. Pracownicy Biura informują studentów o ofertach pracy oraz praktyk poprzez stronę internetową Uczelni, portal społecznościowy Facebook, skrzynkę mailową oraz w wersji papierowej w gablotach umieszczonych na korytarzach. Jednocześnie Biuro Karier organizuje targi pracy, podczas których pracodawcy przedstawiają bogatą ofertę skierowaną do studentów. Podczas tego wydarzenia Uczelnia zapewnia również możliwość nauki pisania CV, listów motywacyjnych oraz treningu prawidłowej rozmowy kwalifikacyjnej. Szkolenia w powyższym zakresie prowadzą pracownicy Biura Karier oraz zaproszeni specjaliści. Studenci często korzystają z konsultacji prowadzonych przez doradców zawodowych Uczelni zarówno stacjonarnie, jak i telefonicznie. Mają możliwość wzięcia udziału również w Grze miejskiej organizowanej w ramach Tygodnia przedsiębiorczości, podczas której zapoznają się z pracodawcami, poznając przy tym wymagania oraz możliwości zatrudnienia. Uczelnia posiada szeroką bazę instytucji, współpracujących na podstawie umowy, gdzie studenci mogą odbywać praktyki. Biuro Karier przygotowuje ofertę zarówno dla studentów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Osoby z niepełnosprawnościami są na bieżąco informowane o wszystkich pojawiających się projektach, ofertach praktyk oraz pracy skierowanych bezpośrednio do nich.

Powyższe potwierdza, iż wsparcie studentów jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów (np. stacjonarnych i niestacjonarnych, pracujących i niepracujących zawodowo) oraz potrzeb indywidualnych, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. W Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, które zapewnia studentom z niepełnosprawnościami możliwość wypożyczenia sprzętu, opiekę asystencką oraz poszukiwanie rozwiązania indywidualnie zgłaszanych potrzeb. Studenci mają świadomość możliwości ubiegania się o Indywidualną Organizację Studiów zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Studiów. Istotnym w tym kontekście jest również wsparcie studentów oferowane przez nauczycieli akademickich w postaci dostępności podczas dyżurów, gdzie każdy student może uzupełnić swoją wiedzę i liczyć na wyjaśnienie niezrozumiałego materiału.

Przyjęte rozwiązania uwzględniają zgłaszanie przez studentów skarg i wniosków oraz przejrzyste i skuteczne sposoby ich rozpatrywania. Studenci Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku mają możliwość zgłaszania swoich wniosków i skarg u menadżera kierunku, w dziale dydaktyki lub bezpośrednio u prodziekana ds. studenckich podczas wyznaczonych dyżurów prodziekańskich.

W zakresie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów prowadzone jest obowiązkowe szkolenie bhp. Jako jeden z przykładów działań służących zapobieganiu wszelkim formom dyskryminacji należy wskazać na realizację projektu dotyczącego praw kobiet pod nazwą Marzec na obcasach. Jednym z jego celów było również zwrócenie uwagi na konieczną. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie psychologiczne. Doradca zawodowy, pracujący w Biurze Karier, z uwagi na wykształcenie, pełni również funkcję psychologa. Ze względu na niską świadomość studentów odnośnie do możliwości skorzystania ze wspomnianego wsparcia psychologicznego, rekomenduje się przeprowadzenie akcji informacyjnej dotyczącej prowadzonych konsultacji psychologicznych.

W ramach procesu kształcenia na kierunku filologia jedynie pomocniczo prowadzono są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (przekazywanie materiałów dydaktycznych).

Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się, w tym kadry administracyjnej (pracownicy dziekanatu) odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu zgłaszanych przez nich problemów i spraw studenckich. Godziny pracy dziekanatu zostały dostosowane do potrzeb studentów.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd, kreując warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności w nim, a także do zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Samorząd Studencki korzysta z finansowania przydzielonego przez Władze Uczelni, a ponadto studenci mogą liczyć na wsparcie swojego opiekuna, który bardzo często wychodzi z inicjatywą pomocy.

Samorząd Studencki Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku angażuje się w życie Uczelni poprzez aktywny udział w gremiach uczelnianych, gdzie zadaniem członków Samorządu jest między innymi opiniowanie programów studiów w postaci opinii pisemnej, organizacja projektów skierowanych do braci studenckiej oraz reprezentowanie ich głosu. Uczelnia w szczególności wspiera samorząd w realizacji projektów dla środowiska studenckiego. Przedstawiciele studenci posiadają własne biuro.

Uczelnia zapewnia studentom ogólny dostęp do Internetu. Jednocześnie studenci mają dostęp do *Strefy Studenta*, które umożliwiają integrację i wzmocnienie poczucia wspólnoty akademickiej.

W ramach wizytowanego kierunku nie funkcjonuje żadne koło naukowe związane z zakresem filologii. Studenci mogą angażować się w prace uczelnianych kół naukowych, które prowadzą działalność charytatywną oraz naukową. Jednym z nich jest Koło Naukowe SOS WSB „Studencka Odpowiedzialność Społeczna”, w ramach którego studenci mają możliwość pomocy potrzebującym. Jednocześnie angażują się w działalność klubu językowego, gdzie uczestniczą w procesie tworzenia słownika. Rekomendowanym działaniem jest zachęcenie studentów oraz kadry do założenia koła naukowego związanego z kierunkiem studiów, dzięki któremu studenci mieliby możliwość rozwoju naukowego oraz podniesienia poziomu języka angielskiego.

Okresowe przeglądy wsparcia studentów, prowadzone przy ich udziale, obejmujące formy wsparcia, zasięg ich oddziaływania, skuteczność systemu motywacyjnego, poziom zadowolenia studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia i jego form realizowane są w ramach systematycznie prowadzonego Badania Atrybutów Marki, gdzie studenci mają możliwość oceny kadry dydaktycznej, pracowników administracyjnych, infrastruktury, programu studiów, Uczelni oraz zapewnianego im wsparcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci otrzymują niezbędnie wsparcie w ramach realizacji procesu kształcenia, m.in. poprzez dostępność nauczycieli akademickich podczas godzin konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Studenci mają możliwość oceny procesu dydaktycznego w trakcie studiów, co wpływa na jego doskonalenie i dopasowanie do ich potrzeb. Obsługa administracyjna spełnia oczekiwania studentów. Studenci otrzymują niezbędne wsparcie w działalności w organizacjach studenckich. Uczelnia wspiera studentów z niepełnosprawnościami i pomaga im w realizacji procesu kształcenia poprzez szeroką ofertę możliwości wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- autorski program VIS (Very Important Student), który od początku istnienia uczelni pozwala środków własnych WSB na przyznawanie stypendiów naukowych. Program promuje ponadto najlepszych studentów poprzez gwarancję pracy. VIS, poprzez nagradzanie wysokich wyników w nauce, pozwala na podnoszenie poziomu studiów.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Jednostka zapewnia studentom, kandydatom na studia oraz innym interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do wszelkich istotnych informacji związanych z prowadzonym przez nią kierunkiem. Informacja taka jest dostępna publicznie przede wszystkim poprzez ogólnodostępną stronę internetową Biuletynu Informacji Publicznej WSB w Gdańsku. Strona ta, zaprojektowana w bardzo profesjonalny sposób, ma przejrzystą, logiczną strukturę i udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. Dlatego też należy uznać, że publicznie udostępnianie w sieci internetowej jest przekazywana w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Należy podkreślić, że strona ta przedstawia bardzo wyczerpujące informacje na temat celu kształcenia, kompetencji oczekiwanych od kandydatów, warunków przyjęcia na studia, kryteriów kwalifikacji kandydatów, terminarza procesu przyjęć na studia oraz opłat za studia, regulaminu studiów i wzorów umów edukacyjnych.

Strona internetowa jest dostosowana do urządzeń mobilnych i w ocenie studentów jest bardzo pomocna w procesie studiowania.

Dalsze informacje na temat oferty programowej oraz o oferowanych kierunkach i specjalności, cenach za studia, badaniach, nauce i współpracy z biznesem dostępne są na stronie domowej Wydziału, w ramach którego Uczelnia prowadzi oceniany kierunek studiów. Strona ta – na bieżąco aktualizowana – przedstawia cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia. Udostępnia także informacje na temat programu studiów, w tym efektów uczenia się, przedstawia opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe. Nie pominięto również informacji dotyczącej wsparcia studentów przedstawiając charakterystykę warunków studiowania i form wsparcia w procesie uczenia się. Strona wydziału udostępnia też harmonogram i programy studiów, informacje dotyczące praktyk zawodowych oraz dostępnych form wymiany z uczelniami zagranicznymi. Studenci wizytowanego kierunku korzystają też z innego źródła informacji, jakie stanowi wewnętrzna platforma Ekstranet. Funkcjonuje ona jako główny kanał komunikacyjnych między punktami obsługi studenta oraz wykładowcami i studentami. Poprzez ekstranet studenci mają dostęp do programu studiów, elektronicznego indeksu czy też elektronicznego dziekanatu. Ekstranet udostępnia ponadto informacje publikowane przez Biuro Karier, menadżera kierunku. Poprzez Ekstranet podawane są także wyniki ankiet studenckich.

Kierunek dysponuje również platformą Moodle, na której nauczyciele akademicy umieszczają materiały dotyczące prowadzonych zajęć: sylabus przedmiotu, tematykę zajęć, prezentacje audiowizualne, materiały pomocnicze, literaturę przedmiotu oraz wymagania dotyczących zaliczania przedmiotu.

Jednostka poprzez jednostki odpowiedzialne za jakość kształcenia prowadzi monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Monitorowanie prowadzone jest w ramach ankietyzacji. Zgodnie z zapisami dotyczącymi procedur jakości kształcenia jednostka zapewnia publiczną dostępność

opisów kształcenia oraz systemu ich oceny. Ocenie podlega szereg kwestii, z których najważniejsze to ocena dostępności pracowników, programów oraz jakości obsługi studentów. przez administrację Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Polityka informacyjna należy ocenić pozytywnie. Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Sprawnie działający system informacji publicznej działa w przestrzeni internetowej, ektranetowej i na platformie Moodle. Umożliwia to Jednostce dostosowanie typu i zakresu informacji ze względu na status interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zakres informacji przekazywanych publicznie oraz ich treść są w pełni zadowalające.

Jednostka monitoruje skuteczność publicznego dostępu do informacji. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości przyjęta w Uczelni zakłada stałe doskonalenie programów studiów w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Przyjęte w ramach ocenianego kierunku studiów procedury projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programów studiów skonstruowane są w sposób kompleksowy. Ich zakres szczegółowo i przejrzysto określa kompetencje poszczególnych organów zapewnienia jakości kształcenia. Zgodnie z przyjętymi procedurami nadzór organizacyjny i administracyjny nad tworzeniem i weryfikacją programów kształcenia sprawuje Prodziekan ds. dydaktyki i organizacji kształcenia. Nadzór merytoryczny i odpowiedzialność za prawidłowość realizacji programu kształcenia na kierunku mieści się natomiast w obowiązkach menedżera tego kierunku. Menedżer kierunku powołuje zespół merytoryczny kierunku, który składa się z minimum jednego samodzielnego pracownika dydaktycznego lub badawczo-dydaktycznego i trzech dodatkowych członków z zespołu dydaktycznego kierunku. Na Uczelni działa również Komisja ds. jakości kształcenia, w skład której wchodzi przedstawiciele wszystkich kierunków kształcenia.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Na wizytowanym kierunku proces ten przeprowadzany jest cyklicznie z udziałem wszystkich interesariuszy. Samorząd Studencki wyraża opinię na temat programów studiów. Mają jednocześnie możliwość zgłaszania uwag dotyczących nauczycieli akademickich do władz Uczelni. W przypadku stwierdzenia konieczności zmian mających na celu

optymalizację procesu dydaktycznego pod względem jakości oraz zwiększenie efektywności nauczania w celu podniesienia kompetencji językowych i filologicznych studentów, organizowane jest spotkanie zespołu merytorycznego kierunku, interesariuszy ze środowiska biznesowego oraz reprezentantów studentów. W kompetencjach takiego zebrania mieści się przygotowanie rekomendacji zmian dotyczących układu przedmiotów, ich nazw, liczby godzin i stosowanych narzędzi dydaktycznych. Zmiany mogą też dotyczyć oferty specjalności oraz zakresu przedmiotowego. Rekomendacje poddawane są szczegółowej analizie Komisji ds. jakości kształcenia, a w przypadku propozycji nowych specjalności ich analizy dokonuje Zarząd. Warto podkreślić, że również na tym etapie w proces modyfikacji zostają włączeni pracodawcy, którzy opiniują zmodyfikowane programy studiów. Siatki programowe wysyłane są do trzech pracodawców biorących udział w wypracowywaniu zmian programowych do zaopiniowania zmodyfikowanego programu. Ostateczną decyzję podejmuje Rada Wydziału.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zasady rekrutacji są zatwierdzane corocznie uchwałą Senatu. Warunki przyjęcia na studia, dostępne na stronach internetowych Uczelni. Ostateczną decyzję o przyjęciu na studia wydaje Dziekan Wydziału. Interesującym rozwiązaniem mającym na celu pozyskanie szczególnie utalentowanych studentów – kandydatów posiadających świadectwo maturalne w wyróżnieniu, laureatów olimpiad i konkursów przedmiotowych – jest zwolnienie ich z czesnego na pierwszym roku studiów. Rozwiązanie to jest częścią szerszego programu wspierającego najlepszych studentów Very Important Student.

W ramach opisywanej wcześniej procedury zatwierdzania, zmiany oraz wycofania programu studiów, przeprowadzana jest na wizytowanym kierunku także systematyczna ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy. Za przykład służyć mogą zmiany dokonane w roku 2019, w wyniku których przebudowano blok przedmiotów językoznawczych w celu zapewnienia studentom – postulującym takie zmiany – możliwości zdobycia bardziej uporządkowanej wiedzy, w zakresie wszystkich działów gramatyki opisowej języka angielskiego. Na decyzję o wprowadzaniu zmian mają też wpływ interesariusze zewnątrzni, którzy w tym samym roku postulowali dokonanie zmian w zakresie tematycznym przedmiotów na specjalności angielski w biznesie.

Wyżej przedstawione działania nie są podyktowane jedynie okazjonalnymi postulatami interesariuszy. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Informacje te obejmują kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się. Analizie poddawane są również prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe.

Ankiety dotyczące oceny procesu kształcenia prowadzone są w każdym semestrze. Podsumowane wyniki są ogólnodostępne. Podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA studenci wyrazili zadowolenie z prowadzenia ankiet i jej realnych efektów w celu doskonalenia kształcenia. Szczególną rolę mają informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, a także informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców. Jest to możliwe dzięki Badaniu Atrybutów Marki (BAM). BAM jest badaniem całościowym wszystkich istotnych aspektów działania Uczelni. Przeprowadzane jest corocznie wśród studentów, absolwentów oraz kadry dydaktycznej. BAM – w opinii zespołu oceniającego PKA – pozwala ocenić nie tylko całościowe funkcjonowanie Uczelni, ale także program studiów i proces dydaktyczny. Przedstawiona zespołowi oceniającemu PKA ankieta obejmowała szereg pytań odnoszących się do następujących kwestii: atrakcyjność programu, dopasowanie programu do rynku pracy, proporcja ćwiczeń do wykładów, dodatkowa oferta szkoleń, atrakcyjność form zajęć, narzędzia dydaktyczne oraz kadra dydaktyczna. Wyniki BAM są bardzo szczegółowo analizowane, dzięki czemu możliwe jest podejmowanie odpowiednich działań korygujących. Działania te poprzedza konsultacja z kadrą dydaktyczną kierunku. Zaplanowane działania wpisywane są w roczne cele menedżerów kierunków. Ich realizacja wpływa na ocenę pracy danego menedżera. Badanie Atrybutów Marki stanowi kluczowy element pozyskiwania informacji o jakości i efektywności realizacji założonych celów kształcenia na wizytowanym kierunku studiów. Co najważniejsze, wyniki BAM nie pozostają

jedynie elementem diagnozy sytuacji, ale znajdują odzwierciedlenie w późniejszych działaniach doskonalących proces kształcenia na ocenianym kierunku. Stwierdzić jednak należy, że zdiagnozowane nieprawidłowości w zakresie kryteriów 1-3, wskazują, że diagnoza sytuacji nie jest w pełni prawidłowa lub też wyniki analiz nie są wprowadzane w życie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

O uznaniu kryterium 10. za spełnione częściowo zadecydowała częściowa nieskuteczność procedur projakościowych wykorzystywanych w tworzeniu, zatwierdzaniu oraz monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu studiów.

Pomimo, że zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów i pomimo, że wdrożono system, który w swym założeniu umożliwia systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, zespół PKA stwierdził nieprawidłowości. Jest to niepokojące w obliczu tego, że prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych.

Zorientowanie systemu na ciągłe podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów uwzględnia projektowanie efektów uczenia się i ich modyfikowanie przy znaczącym udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Komisja ds. jakości kształcenia przeprowadza ankiety (BAM) wśród studentów i absolwentów dotyczące procesu kształcenia, gromadzi i analizuje informacje o poziomie zadowolenia studentów, a po ich analizie i rozważeniu zgłasza wnioski w celu poprawy warunków i jakości realizowanego kształcenia. Zasadność zmian jest każdorazowa omawiana. Analizy te – jak wynika z analizy dokumentacji oraz rozmów z osobami odpowiedzialnymi – są podstawą do wszczęcia procesu zmiany lub korekty programów.

O ile założenia systemowe są słuszne, o tyle, w obliczu licznych nieprawidłowości opisanych w odniesieniu do kryteriów 1-3 mechanizmy systemu tylko teoretycznie zapewniają przejrzystość stosowanego na ocenianym kierunku systemu sprawdzania i oceniania efektów oraz bieżące monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. System ten więc nie działa w pełni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę *(w porządku wg poszczególnych zaleceń)*

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy przeprowadziła ocenę programową na kierunku filologia prowadzonym w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku.

Zalecenie

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787).
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861).
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów,

o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

**Polska
Komisja
Akredytacyjna**

www.pka.edu.pl